

TIETEELLISTEN SEURAIN VALTUUSKUNTA

Vetenskapliga samsfundens delegation

PUHEENJOHTAJAN TERVEHDYS

Vuoden 2015 alussa astuin suuriin saappaisiin aloittaessani Tieteellisten seurain valtuuskunnan hallituksen puheenjohtajana. Edeltäjäni Ilkka Niiniluoto toimi tässä tehtävässä edelliset 15 vuotta ja jätti perintönä hyvin toimivan organisaation, jolla on vastuullinen tehtävä suomalaisessa tiedeyhteisössä ja yhteiskunnassa. Käytännön toiminnasta vastaava toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen on tuonut valtuuskunnan toimintaan tuoreita ajatuksia ja uutta toimintakulttuuria. Yhteistyössä laaja-alaisen ja keskusteleavan hallituksen kanssa tästä on ollut hyvä jatkaa.

TSV:stä löytävät kotinsa moninaiset tieteelliset seurat. Vaikka globaalit haasteet korostavatkin vahvasti monitieteisyyttä on tärkeää tunnistaa myös ”perinteisten” tieteenalojen tiedeyhteisöjä. Toisaalta TSV:ssä on myös jo vakiintuneita temaattisia tiedeyhteisöjä, jotka on perustettu visionäärisesti jo ennen kuin monitieteisyydestä edes puhuttiin. Tässä on TSV:n rikkaus! Vuonna 2015 tämä laaja-alainen osaaminen näkyi erittäin menestyksekkäillä Tieteen Päivillä, joiden teemana oli ”Sattuma”. TSV-yhteisö oli tavan mukaisesti vahvasti mukana järjestelyissä ja ohjelman tuottajana. Suurkiitos kaikille talkoisiin osallistujille.

Tieteellisen julkaisemisen tukeminen on TSV:n ydintoimintoja. Bibliometristen indikaattoreiden korostuminen tutkimuksen vaikuttavuuden mittaajana, lähes kestävästi kasvavat elektronisten aineistojen kustannukset ja erityisesti avoimen tieteen ja tutkimuksen (ATT) mahdollisuudet ovatkin olleet keskeisessä asemassa TSV:n keskustelu- ja vaikuttamistavoitteissa. TSV onkin tullut esiin ATT-toiminnan edelläkävijänä.

Vuonna 2015 maan hallitus teki merkittävät rahoitusleikkaukset koulutukseen ja tieteeseen. Tämän ymmärtäminen on ollut vaikeaa tiedeyhteisölle. Tiede ja koulutus ovat olleet suomalaisen hyvinvointiyhteiskunnan ja taloudellisen nousun perusjalka. Miten näin pääsi käymään? Nyt jos koskaan on tärkeää käydä yhteiskunnallista dialogia tieteen ja koulutuksen merkityksestä ja sen suunnasta. Tätä keskustelua tulee käydä yhdessä tieteellisten seurojen ja tiedeakatemioiden kanssa voimata yhdistäen.

Haluan kiittää kaikkia TSV:n jäseniä ja luottamushenkilöitä siitä pyyteettömästä vapaaehtoistyöstä, jota olette tehneet tieteen hyväksi vuonna 2015.

Keijo Hämäläinen, TSV:n hallituksen puheenjohtaja

Helsingin yliopiston vararehtori, professori Keijo Hämäläinen on TSV:n hallituksen puheenjohtaja.

TOIMINNANJOHTAJAN KATSAUS

Tieteellisten seurain valtuuskunta (TSV) on merkittävä ja riippumaton asiantuntijaelin tieteenharjoittamista ja tiedepolitiikkaa koskeissa asioissa. Sen tehtävänä on edistää

- tieteellisten yhteisöjen yhteistoimintaa
- tieteellistä tiedonvälitystä ja julkaisutoimintaa sekä
- tutkimustiedon tunnetuksi tekemistä ja sen käyttöä yhteiskunnassa.

Vuoden 2015 aikana TSV:ssä toteutettiin valtuuskunnan hallituksen keväällä 2015 määrittelemiä toiminnan painopisteitä, jotka olivat

- seurojen toiminnan tukeminen, yhteistyön ja kehittämistoiminnan foorumina toimiminen ja erityisesti nuorten tutkijoiden saaminen mukaan seurojen toimintaan
- julkaisutoiminnan kansainvälisten trendien tunnistaminen ja julkaisutoiminnan kehittäminen lähemmäksi kansainvälisiä standardeja sekä näkyvyyden ja laadun parantaminen; kansallisen julkaisutoiminnan jatkuvuuden varmistaminen ja OA-julkaisemisen kehittäminen yhteistyössä alan toimijoiden kanssa
- seurojen näkyvyyden parantaminen yhteiskunnallisessa ja tiedepoliittisessa vaikuttamisessa.

Erityisesti avoimesta tieteestä ja julkaisemisesta ja erilaisista kehittämistarpeista keskusteltiin vuoden aikana. TSV järjesti useita tilaisuuksia tieteellisestä julkaisemisesta ja käynnisti myös opetus- ja kulttuuriministeriön hankerahoituksella yhteistyössä Kansalliskirjaston kanssa ”Kotimaiset tieteelliset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan” -hankkeen. Sen tavoitteena on uudistaa kotimaisten tieteellisten lehtien teknistä infrastruktuuria sekä luoda pysyvä malli kotimaisten avointen lehtien rahoittamiseksi.

Tieteellisen julkaisemisen ja tiedon jakamisen kehittämistarpeet konkretisoituivat valtuuskunnan julkaisuvaraston muutossa, kun kosteus- ja sisäilmaongelmien takia varasto muutettiin uusiin tiloihin Iiris-toimitaloon Itäkeskukseen. Lähes 300 000 nidettä puhdistettiin, pakattiin ja siirrettiin lirkseen, 200 000 nidettä poistettiin joko kierrätykseen tai seurojen omiin säilytyksiin. Tuntui surullista hävittää suuri määrä useiden seurojen ja useiden vuosien työn tuloksia. Painetun julkaisemisen kannalta maailma kuitenkin muuttuu kovaa vauhtia kohti sähköistä julkaisemista. Henkilökunta hoiti projektin yhteistyössä puhdistus- ja muuttoammattilaisten kanssa todella upeasti – aikataulut pitivät ja ennakoimattomiin ongelmiin kenkuileva trukki mukaan lukien löydettiin aina ratkaisut. Iso kiitos kuuluu myös julkaisuvaraston asiakkaille, seuroille, jotka ymmärsivät puhdistustyön ja muuton aiheuttavat viivästykset ja katkot palveluissa. Haluan kiittää myös Svenska Litteratursällskapetia, Diacor Oyn työterveyshuoltoa ja Suomen Sisäilmakeskus Oyta erinomaisesta yhteistyöstä.

*TSV:n toiminnanjohtaja Lea Ryynänen-Karjalainen.
Kuva: Varpu Heiskanen.*

Julkaisuvaraston muutto työllisti erityisesti julkaisupalvelut-yksikköä, mutta siitä huolimatta valtuuskunnan toimintasuunnitelmaa pystyttiin toteuttamaan erittäin hyvin, kuten tämä toimintakertomus osoittaa.

Strategian mukaisesti myös TSVn, sen yhteydessä toimivien asiantuntijaelinten, Julkaisufoorumin, Tiedeakatemian neuvottelukunnan, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan, Tutkimuseettisen neuvottelukunnan muodostama TSV-yhteisö lisäsi yhteistyötään ja tiedepoliittista vaikuttavuuttaan; maaliskuussa 2015 järjestettiin ensimmäinen Tieteessä tapahtuu-foorumiksi nimetty keskustelutarja. Se tarjoaa puolueettoman ja asiantuntevan alustan tiedepoliittiselle ajankohtaiskeskustelulle ja kiperienkin kysymysten käsittelylle uskottavassa ja turvallisessa ilmapiirissä. Foorumi on ajateltu järjestettäväksi kaksi kertaa vuodessa, ja aiheet valitaan koko tiedeyhteisöä puhuttavista ja mietityistä aiheista. Foorumeissa pyritään tuomaan esille erilaisia näkökulmia, oppimaan toisiltamme ja keskustelun kautta muodostamaan yhteisiä kannanottoja ja linjauksia sekä toimenpiteitä, joilla keskustelussa käsiteltyjä asioita voitaisiin parantaa.

Tiedettä tehtiin tunnetuksi myös Tieteen päivillä tammikuussa otsikolla ”Sattuma – Slumpen”. Tieteen päivät tavoitti viiden päivän aikana useassa paikassa Helsinkiä sekä Twitterin ja Facebookin kautta yli 22 000 osallistujaa. Yleisömenestys ja Tiedekirjan myynnin kasvu kertovat siitä, että luotettavaan tutkimukseen perustuva tieto kiinnostaa edelleenkin ihmisiä kaiken hälinän ja kohinan keskellä.

Viestinnän kannalta tärkeät verkkosivut uudistettiin valtuuskunnan henkilöstön voimin vuoden 2015 alussa. Uutiset, tiedot tapahtumista ja erilaiset esityspyynnöt löytyvät nyt helposti etusivulta, samoin toimintaa koskevat perustiedot, avustukset ja valtuuskunnan tarjoamat palvelut.

Jäsenseurojen ja toiminnanjohtajan tapaamiset ovat jatkuneet vuoden 2015 aikana. Tapaamisissa on keskusteltu erityisesti avoimeen julkaisemiseen liittyvistä kysymyksistä, seurojen toimintaedellytyksistä ja niiden turvaamisesta kiristyvässä taloudessa sekä seurojen mahdollisuuksista ottaa kollektiivisesti kantaa tiedepoliittisesti tai yhteiskunnallisesti vaikeisiin asioihin, joista yksittäisiin tutkijoihin saattaa kohdistua epäasiallista, jopa vihapuheeksi luokiteltavaa viestintää. Kiitokset seuroille kaikesta palautteesta ja kehittämisideoista, jatketaan tapaamisia!

Lea Ryynänen-Karjalainen, toiminnanjohtaja

JÄSENEURAT

Tieteellisten seurain valtuuskuntaan kuului vuonna 2015 270 jäsenseuraa ja neljä tiedeakatemiaa. Kevätkokouksessa 31.3.2015 uusiksi jäsenseuroiksi hyväksyttiin Suomen taidekasvatuksen tutkimusseura ry, Suomen Vammaistutkimuksen Seura ry, Suomen inversioseura ja Eurooppa-oikeuden yhdistys ry. Hakemuksia jäsenseuraksi oli yhteensä 12.

Koska hallitus oli keväällä 2015 päättänyt tarkistaa jäsenyyskriteerejä, kevätkokous päätti, että säätiöpohjaisten hakijoiden jäsenhakemukset käsitellään syyskokouksessa 2015. Hallitus hyväksyi kokouksessaan 11.5.2015 uudet jäsenkriteerit. Hakija voidaan hyväksyä, jos enemmistö jäsenyyskriteereistä täyttyy kokonaan tai osittain. Hakemusten arvioinnissa kiinnitetään erityistä huomiota tieteelliseen toimintaan ja tieteen edistämiseen. Jos joku kriteereistä ei täyty, jäseneksi voidaan hyväksyä vain erittäin perustelluista syistä.

Syyskokouksessa 20.10.2015 uusiksi jäsenseuroiksi hyväksyttiin Aue-säätiö ja Siirtolaisuusinstituutti.

Valtuuskunnan jäsenseurat edustavat hyvin laaja-alaisesti koko suomalaista tiedeyhteisöä. Valtuuskunnan jäsenyys ei perustu tieteellisen seuran kokoon tai pitkään historiaan, vaan monipuoliseen, pitkäjänteiseen ja aktiiviseen oman tieteenalan edistämiseen ja tieteen valistustyöhön. Seurojen toimintaan kuuluvat muun muassa erilaiset seminaarit, yleisötilaisuudet ja jäsenkokoukset. Myös aktiivinen tieteellinen julkaisutoiminta on usean seuran keskeistä toimintaa.

Vuonna 2015 seuraavilla jäsenseuroilla oli merkkivuosi:

Finska Läkaresällskapet 180
Suomen Historiallinen Seura – Finska Historiska Samfundet 140
Svenska litteratursällskapet i Finland 130
Historiallinen Yhdistys 125
Tampereen Historiallinen Seura 90
Suomen Kirurgiyhdistys 90
Suomen Betoniyhdistys 90
Oulun Luonnonystävien Yhdistys 90
Valtiotieteellinen yhdistys – Statsvetenskapliga föreningen 80
Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura 80
Suomen Hyönteistieteellinen Seura 80
Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PTL), Suomen osasto 80
The Westermarck Society 75
Luther-Agricola-Seura 75
Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura 75
Suomen Patologiyhdistys 70
Societas biochemica, biophysica et microbiologica Fenniae 70

Suomen Perhostutkijain Seura 60
Saksalainen kirjastoyhdistys – Tyska biblioteksföreningen 60
Rakennustaiteen seura – Samfundet för byggnadskonst 60
Hoitotyön tutkimussäätiö 50
Suomen Antropologinen Seura 40
Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys 40
Suomen tieteen- ja teknologiantutkimuksen seura 30
Suomen tiedetoimittajain liitto – Finlands vetenskapsredaktörers förbund 30
Suomen Ravitsemustieteen Yhdistys – Föreningen för Näringslära i Finland 30
Suomen Elokuvatutkimuksen Seura 30
Aue-säätiö 30
Suomen Yhdysvaltain tutkimuksen seura 20
Suomen Telelääketieteen ja e-Health seura (STeHS) 20
Mediakasvatusseura 10

Vanhin jäsenseura on vuonna 1821 perustettu Societas pro Fauna et Flora Fennica, joka on yksi valtuuskunnan perustajajäsenistä, ja nuorin jäsenseura vuonna 2008 perustettu Lapsuudentutkimuksen seura. Kuten Societas pro Fauna et Flora Fennica, monet vanhimmista seuroista edustavat isoja laaja-alaisia tieteenaloja ja niillä on usein myös runsaasti jäseniä, kun taas perustamisvuosien mediaanivuoden 1960 jälkeen perustetut seurat ovat pienempiä, tieteenalaltaan erikoistuneimpia tai tieteenaloja yhdistäviä. Tämä kertonee myös tieteen kehitymisestä: syntyy sekä uusia tutkimusaloja että metodologisia lähestymistapoja. Tällöinkin tutkijoiden ja asian harrastajien verkostoitumista ja yhteistyötä sekä monipuolisia vaikuttamismahdollisuuksia yhteiskunnassa pidetään tärkeänä edellytyksenä tutkimuksen edistymiselle.

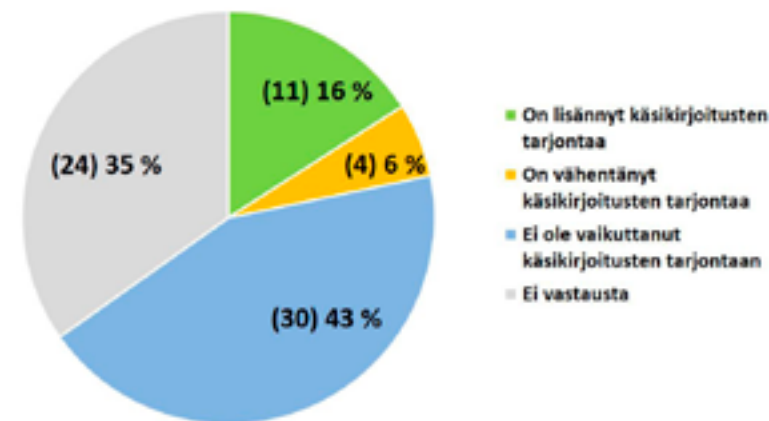
Riippumatta jäsenseuran iästä tai jäsenmäärästä seuroilla on samantyyppisiä kehittämistarpeita, jotka TSVn strategiassa on nostettu painopisteiksi: nuorten mukaan saaminen seuratoimintaan, resurssien niukkuus ja toimintamuotojen uudistaminen. Useat seurat tekevät yhteistyötä esimerkiksi järjestämällä yhteisiä tilaisuuksia ja pystyvät siten yhdistämään resurssejaan ja monipuolistamaan toimintaansa. Esimerkiksi kesäkoulut ja väitöskirjatutkijoiden tukeminen seminaarikustannuksissa sekä verkkojulkaisemisen kehittäminen ovat tärkeitä tapoja saada nuoria mukaan seuratoimintaan. Seuroille on myös toimintansa vahvistamiseksi tärkeää pystyä kertomaan, miten nuoret tutkijat ja kaikki tieteestä kiinnostuneet pystyvät tieteellisissä seuroissa luomaan tutkijanuralle tai kansalaisvaikuttamiselle oleellisia verkostoja ja yhteistyön muotoja. Seurat ovat huolissaan myös yliopistojen resurssien niukkenemisen vaikutuksista tieteellisten seurojen toimintaan ja tieteellisen julkaisemisen rahoituksesta ja julkaisemissa tarvittavien työkalujen kehittämisestä.

Julkaisutoiminnan kehittäminen

Tieteellisen julkaisutoiminnan tulevaisuudesta on keskusteltu vilkkaasti niin mediassa kuin julkaisijoiden ja yliopistokirjastojen järjestämässä tilaisuudessa. Usein aiheena on ollut avoimen julkaisemisen eteneminen tai kotimaisen tiedekustantamisen asema yliopistojen uudessa rahoitusmallissa. Vaikka rahoitusmallin julkaisuja koskeva osuus perustuu Julkaisufoorumi-luokituksen mukaisiin painokertoimiin, joissa ei erotella koti- ja ulkomaisia julkaisukanavia, monet tutkijat ovat kokeneet, että yliopistot ohjaavat entistä vahvemmin kansainväliseen julkaisemiseen. Näitä kysymyksiä pohdittiin mm. TSV:n ja Turun yliopiston kesäkuussa järjestämässä Kokemuksia tieteellisestä kirjoittamisesta ja julkaisemisesta -seminaarissa. Tilaisuuden esitykset perustuivat TSV:n, Julkaisufoorumin, Suomen tiedekustantajien liiton, Kansalliskirjaston ja yliopistokirjastojen vuonna 2014 tekemään tiedekustantajille suunnattuun kyselyyn sekä Turun yliopistossa toteutettuun ihmistieteilijöille suunnattuun kyselyyn, jolla kerättiin tietoa yliopistojen uuden rahoitusmallin vaikutuksista julkaisukäytäntöihin.

Tieteellisille julkaisijoille tarjottu vertaisarviointitunnus on otettu laajalti käyttöön: alkuvuoteen 2016 mennessä tunnuksen käyttöoikeus on myönnetty jo yli sadalle sarjalle ja seitsemälle kirjankustantajalle. Tunnuksen käyttöoikeutta voivat hakea Suomessa tieteellistä julkaisutoimintaa säännöllisesti harjoittavat toimijat, kuten kustantamot ja tieteelliset seurakuntat. Artikkeleihin tai kirjaan merkittynä tunnus kertoo, että teksti on ennen julkaisemista käynyt läpi vertaisarviointiprosessin tiedeyhteisön noudattamien laadullisten ja eettisten vaatimusten mukaisesti, ja mahdollisissa ongelmatapauksissa arviointiin liittyviin asiakirjoihin on mahdollista palata. Sen sijaan tunnusta ei ole tarkoitettu laatuleimaksi, eikä sen käyttö ole tae tekstin tieteellisestä tai yhteiskunnallisesta merkityksestä ja vaikuttavuudesta, joita voidaan arvioida vasta ajan kuluessa. Vuoden 2015 aikana hakemuksia käsitellessä tuli vastaan muutamia kysymyksiä, joita ei alun perin myöntämiskriteereitä muotoiltaessa ollut huomioitu. Niinpä tunnuksen ohjausryhmä teki ohjeisiin muutamia tarkennuksia esimerkiksi väitöskirjoja ja merkitsemistapaa koskien. Tarkat kriteerit löytyvät tunnuksen verkkosivuilta: <http://www.tsv.fi/fi/palvelut/tunnus/kayton-edellytykset>.

JuFo-luokituksen vaikutus tarjontaan

DS. ONKO JULKAISUNNE SAAMA JULKAISUFOORUMI-LUOKITUS VAIKUTTANUT KÄSIKIRJOITUSTEN TARJONTAAN

JuFo-luokituksen vaikutus käsikirjoitusten tarjontaan. Tiedekustantajilta kysyttiin, onko JuFo-luokituksella ollut vaikutusta käsikirjoitusten tarjontaan. Suurin osa ei ollut todennut tällaista vaikutusta.

Kotimaiset lehdet nostettiin erilliseksi kehittämiskohteeksi Avoin tiede ja tutkimus -hankkeessa, jonka kautta saatiin rahoitus TSV:n ja Kansalliskirjaston suunnittelema ”Kotimaiset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan” (Kotilava) -hankkeelle. TSV:n osuus hankkeessa on kehittää ja uudistaa tieteellisille lehdille suunnattua Open Journal Systems (OJS) -alustaa. Hankkeen suunnittelija aloitti työt syyskuussa. Syksyn aikana suunnittelija tutustui OJS-järjestelmään, kartoitti palvelua koskevaa palautetta ja kehitysehdotuksia ja aloitti tältä pohjalta uudistustyön suunnittelun. Lopulliset suunnitelmat valmistuvat alkuvuoden aikana ja samaan aikaan uudistetusta palvelusta rakennetaan testiversio. Valmis palvelu pyritään ottamaan käyttöön syksyllä 2016. Myös Suomen tiedekustantajien liitto on tarjonnut rahallista tukea ja koulutusta OJS-järjestelmän käyttöönottoon.

Kuluneen vuoden aikana kuusi jäsenseuran lehteä ryhtyi julkaisemaan TSV:n OJS-palvelussa. Lisäksi kymmenen toimituskuntaa tiedusteli tai testasi OJS-järjestelmän soveltuvuutta omaan julkaisutoimintaan. OJS-alustaa käyttää julkaisemiseen tällä hetkellä 26 lehteä.

Kansalliskirjaston osuus Kotilava-hankkeessa on valmistella kotimaisten lehtien avoimuutta tukevaa rahoitusmallia ja siihen liittyviä sopimusehtoja yhteistyössä julkaisijoiden, tutkimusrahoittajien, korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten kanssa. Hanketta hoitavan tietoasiantuntijan rekrytoinnin toteutus lykkäytyi kuitenkin vuodelle 2016 Helsingin yliopiston rekrytointikiellon takia.

Kultaisen avoimuuden rahoituksesta ja pienten kansallisten lehtien teknisestä kehittämisestä on vuoden 2015 aikana keskusteltu laajalti EU:n alueella. Kotilava-hankerahoitus mahdollisti useita konferenssi- ja kokousmatkoja, joilla kävi ilmi, että suomalaisten lehtien tilanne ei poikkea suuresti muista pienten julkaisijoiden lehdistä, vaan samoja kehittämistarpeita on kaikkialla. Samoin muuallakin Euroopassa etsitään artikkelien käsittelymaksuille (ns. kirjoittajamaksuille) vaihtoehtoisia tapoja rahoittaa lehtien avoimuutta. Kotilava-hanke on siis ajankohtainen ja siinä saavutettuja tuloksia voidaan mahdollisesti hyödyntää muuallakin kuin Suomessa.

Monografioiden avoimuudessa on pohdittavana samankaltaisia tekniseen alustaan ja rahoitukseen liittyviä kysymyksiä kuin lehdilläkin, mutta laajuuteensa takia monografiat tarvitsevat omat ratkaisunsa. Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran käynnistämä hanke Studia Fennica -sarjan muuttamisesta avoimeksi julkaisuksi on Suomessa uraauurtava ja tarjoaa toivottavasti jatkossa ratkaisumalleja TSV:n muillekin jäsenseuroille.

TSV:n strategian mukaisesti julkaisutoiminnan kehittämisen painopiste on ollut avoimen julkaisemisen palveluissa. Jäsenseurojen toivomuksesta järjestettiin kuitenkin syyskuussa sähköisen julkaisemisen päivä, jossa keskusteltiin tieteellisten kustantajien maksullisten sähkökirjojen jakeluun liittyvistä kokemuksista. Osa TSV:n jäsenseuroista julkaisee sähkökirjoja mm. Ellibsin ja Elisan palveluissa. Tiedekirjan palvelut rajautuvat toistaiseksi painettujen julkaisujen välittämiseen, sillä sähkökirjojen integrointi verkko-kauppaan vaatisi erillisen kehittämishankkeen, johon vuonna 2015 ei ollut mahdollisuuksia.

Vuotta 2015 juhlittiin Suomessa Kirjan vuotena, jolloin kirjalle ja lukemiselle haettiin näkyvyyttä eri puolilla maata järjestettävissä tapahtumissa. Kirjamyynä kääntyi Suomessa 0,5 prosentin kasvuun. Kaiken kaikkiaan julkaisemisen kentällä tapahtui vuonna 2015 paljon hyvää, ja erityisen ilahduttavaa oli, että tieteellisten seurojen julkaisut olivat tässä kehityksessä mukana.

Julkaisupalvelut

Julkaisuvaraston muutto

Julkaisupalvelujen vuosisuunnitelma jouduttiin ajattelemaan uusiksi alkuvuodesta, kun varastossa kosteus- ja sisäilmaongelmien ja niiden takia teetetyin sisäilma- ja rakenneselvitysten perusteella TSV irtisanoi varaston vuokrasopimuksen toukokuussa 2015. Muutto työllisti vuoden aikana sekä TSV:n henkilökuntaa että jäsenseuroja, joista monet joutuivat tässä vaiheessa ratkaisemaan, mitä tehdä varastokiintiöt ylittävälle kirjoille ja lehtivuosisierroille. Koska uusi varastotila oli neliömäärältään puolta pienempi, aineiston karsiminen vastaamaan varastosopimuksissa sovittuja kiintiöitä oli välttämätöntä. Kaikkiaan TSV:n julkaisuvarastosta poistettiin muuton yhteydessä n. 200 000 nidettä. Muuton yhteydessä Cleanside Oy puhdisti kaikki niteet.

Julkaisuvaraston henkilökunta toteutti muuton osaavasti ja ripeästi äärimmäisen tiukassa aikataulussa. Varastopalvelut pidettiin suljettuna vain marras- ja joulukuun ja Tiedekirjan verkkokauppa palveli muuton kiireisimpinäkin viikkoina. Osa muuton raskaimmista vaiheista tehtiin talkoina, joissa hihat heiluivat toiminnanjohtajaa myöten monilla vapaaehtoisilla. Varsinaisen muuton toteutti Hakonen Solutions Oy.

*Lavat täyttyivät ja tyhjentyivät ripeään tahtiin. Varaston kostuneimmassa osassa olleet niteet puhdistettiin erillisessä teltassa.
Kuva: Jari Loisa.*

Tiedekirja

Tiedekirjan verkkokaupan uudistus saatiin päätökseen alkuvuodesta ja uusi verkkokauppa avattiin 17.3. Magento-ohjelmalla toteutettu verkkokauppa mahdollistaa ostosten tekemisen alusta loppuun verkossa. Maksaminen tapahtuu Paytrail-järjestelmällä. Asiakkaat löysivät palvelun heti avajaispäivänä, ja kaikkiaan vuoden aikana uudessa verkkokaupassa tehtiin noin 500 tilausta. Suurin osa asiakkaista oli kotimaisia, mutta kaukaisimmat tilaukset tehtiin Sydneystä.

Amazon.co.uk -verkkokaupan pilotoinnin tuloksia analysoitiin kevään aikana ja todettiin, että Amazon-myyntiä voisi jatkaa ja laajentaa. Tämän jälkeen Amazon muutti kuitenkin ehtojaan sellaisiksi, että niiden toteuttaminen oli Tiedekirjalle käytännössä mahdotonta, joten Amazon-myyntistä päätettiin luopua. Jatkossa Tiedekirja panostaa oman verkkokaupansa kansainväliseen markkinointiin.

Kirjan vuoden kunniaksi 6.3. järjestetty Ajankohtaista julkaisemisessa -päivä keskittyi kirjojen markkinointiin. Yhdessä jäsenseurojen kanssa koottiin ehdotuksia siitä, miten seurojen julkaisujen ja Tiedekirjan näkyvyyttä voisi edistää. Näitä ideoita kokeiltiin vuoden kuluessa. Tiedekirja toimitti esitteitä ja aleluetteloja konferenssikaskeihin paitsi Tieteen talon tapahtumissa myös kansainvälisessä tieteenfilosofian CLMP2015 -konferenssissa, Historiantutkimuksen päivillä Joensuussa ja Lapin Tieteen päivillä. Tiedekirjan myymälässä järjestettiin Taiteiden- ja Tieteiden yön ohjelmaa, Sibeliuksen iltapäivä sekä yksi kirjanjulkistamistilaisuus.

Messutapahtumista tuottoisin oli Turun kirjamessut, jossa Tiedekirjalla perinteiseen tapaan oli yhteisosasto Svenska Litteratursällskapetin ja Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kanssa. Helsingin kirjamessuilla Tiedekirjan osastolla oli ensimmäistä kertaa ohjelmaa, jota oli koonnut Suomen tiedekustantajien liitto. Kokeilu osoittautui kiinnostavaksi ja kehittämisen arvoiseksi. Tiedekirja vieraili myös Jyväskylän kirjamessuilla, Sastamalan Vanhan kirjallisuuden päivillä ja useissa pienissä tapahtumissa.

Aktiivinen markkinointitoiminta tuotti tuloksia, jotka näkyivät erityisesti myymälämyynnin kasvuna. Myymälämyyntiä kasvatti myös Suomalaisen Kirjallisuuden Seuran kirjamyymälän myynnin siirtäminen Tiedekirjaan. Ulkomaisiin kirjakauppoihin suuntautuva myynti sen sijaan laski huomattavasti. Kirjakauppamyynnin lasku on viime vuosina ollut jatkuva trendi. Syitä tähän on monia: avoimen julkaisemisen yleistyminen, kirjastotilausten väheneminen ja ulkomaisten välittäjien konkurssit ja maksuvaikkeudet. Hyvän myymälämyynnin ansiosta Tiedekirjan kokonaismyynti kuitenkin kasvoi vuoden aikana 1,3 prosenttia.

*Taiteiden yö Tiedekirjassa päättyi Alma Pöystin lausuntaan.
Kuva: Jari Loisa.*

Myyvimpien kirjojen lista Top ten + 1 kertoo, millaiset kirjat tekivät parhaiten kauppansa.

1. De finska romernas historia från svenska tiden till 2000-talet. Red. Panu Pulma	351 kpl
2. Edith Södergran: Dikter och aforismer	328 kpl
3. Taina Ukkonen: Muistitiedon keruuopas sukututkijoille ja muille sukumuistojen tallentajille	227 kpl
4. Georg August Wallin: Skrifter. Band 5. Norra Arabiska halvön och Persien 1847–1849.	220 kpl
5. Anders Chydenius samlade skrifter. Band 3	218 kpl
6. Helena Telkänranta: Millaista on olla eläin?	156 kpl
7. Jean Sibelius – Päiväkirja 1909-1944	142 kpl
8. Henry Wiclund: Uppdraget som växte.	117 kpl
9. Ilkka Niiniluoto: Hyvän elämän filosofiaa	113 kpl
10. Krigets barn. I Finland – Till Sverige. Red. Nelly Laitinen Pia Lindholm	89 kpl
11. Leena Valkeapää: Vapaa kuin lintu: Emil Nervanderin elämä	86 kpl

Joukossa on nimekkeitä, joilla on laajaa pohjoismaista kiinnostavuutta, jotka puhuttelevat suurta harrastajajoukkoa, kuten sukututkijoita tai laajaa yleisöä, kuten Ilkka Niiniluodon Hyvän elämän filosofiaa tai Sibeliuksen päiväkirja. Top ten -listaan oli syytä liittää vielä 11. kirja, sillä Leena Valkeapään Vapaa kuin lintu -teos toimii esimerkkinä siitä, että kirjoittajan oman aktiivisen markkinoinnin kautta voi kirja tavoittaa laajan ostajakunnan, vaikkei suuri yleisö lähtökohtaisesti kirjan esittelemää tutkimuskohdetta tuntisi-kaan.

Tieteellisen kirjallisuuden vaihtokeskus

Vaihtokeskuksen tehtävänä on hoitaa suomalaisten tieteellisten seurojen ja muiden tahojen julkaiseman tieteellisen kirjallisuuden kansainvälistä vaihtoa. Tieteellisen julkaisutoiminnan murros ja säästöt yliopistoissa vaikuttavat vahvasti vaihtokeskukseen ja julkaisuvaihtoon. Siksi erityiseksi kehityskohteeksi otettiin avoimista verkkojulkaisuis- ta tiedottaminen. Vaihtokeskus laati myös linjaukset, joiden perusteella voidaan reagoida tuleviin muutoksiin toimintaympäristössä.

Julkaisujen tuotantopalvelut

Julkaisujen tuotantopalvelut auttaa TSV:n jäsenseuroja kaikissa painettujen ja sähköisten julkaisujen tuotantoon liittyvissä kysymyksissä. Yleisimpiä toimeksiantoja vuonna 2015 olivat tieteellisten lehtien ja kirjojen painatustöiden kilpailutukset ja kirjojen taittotyöt. Taitettuja ja painatettuja julkaisuja oli 30. Painotöitä välitettiin n. 73.000 € arvosta.

Verkkopalvelut

Tiedekirjan verkkokauppa saatiin tuotantokäyttöön vuoden 2015 alussa, kutakuinkin suunnitellun aikataulun mukaisesti. Verkkokauppa on yhdistetty TSV:n toiminnanohjausjärjestelmään ja kirjatietokantaan, jolloin on saatu automatisoitua useita toimintoja ja minimoitua käsityön määrää. Verkkokauppa suunniteltiin alusta asti toimimaan sekä pöytätietokoneilla että mobiililaitteilla. Järjestelmä on toiminut hyvin ja ympäri maailmaa tulevat tilaukset pystytään käsittelemään helposti. Maksuvaihtoehtoina verkkokaupassa ovat kotimaisten verkkopankkien lisäksi yleisimmät luottokortit, ja maksut hoituvat käyttäen turvallista maksunvälittäjää.

Verkkokauppahankkeen valmistuttua ryhdyimme suunnittelemaan seuraportaalia, jonka sisällön suunnittelussa on huomioitu jäsenseuroilta tulleita toiveita ja henkilöstön kokemuksia ja ideoita seuratoiminnan kehittämisestä. Seuraportalista on tarkoitus tehdä keskitetty www-pohjainen järjestelmä, jonka kautta TSV:n jäsenseurat voivat hoitaa TSV:n ja jäsenseuran välisiä asioita sähköisesti. Nykyisin asiointiin täytyy käyttää erinäisiä verkko-osoitteita, sekä asioida sähköpostin tai puhelimen välityksellä. Joihinkin asioihin jäsenseuran toimihenkilöiden on vaikea löytää oikeaa henkilöä TSV:stä, jolloin asian hoitoon kuluu turhan paljon aikaa. Teknisesti seuraportaali on suunniteltu niin, että sitä on jatkossa helppo täydentää ja jatkokehittää. Järjestelmä on rakennettu modulaarisesti ja niin, etteivät yksittäiset toiminnot ole toisistaan riippuvaisia, mutta pystyvät kuitenkin kommunikoimaan keskenään. Seuraportalin vaatimat tietojärjestelmät rakennettiin loppuvuonna, minkä jälkeen aloitimme tarjottavien palveluiden rakentamisen.

TSV:n palvelinympäristöä modernisoitiin virtualisoimalla palvelimia. Palvelimien virtualisoinnilla saavutetaan suurempi käyttöaste fyysisille palvelimille, eikä turhaan käytetä palvelimia ns. joutokäynnillä. Yhden fyysisen palvelimen resurssit jaetaan useamman virtuaalisen palvelimen kesken. Fyysisten palvelimien määrää voidaan näin myös vähentää, jolloin esimerkiksi sähkönkulutuskin pienenee. Koeluontoisesti otettiin käyttöön myös pieni virtuaalipalvelin ulkopuolisen palveluntarjoajan pilvestä. Loppuvuonna julkaisuvaraston muuton yhteydessä TSV:n verkkoyhteyksiä myös nopeutettiin. Nopeammat yhteydet näkyvät muun muassa seurojen verkkosivujen latausajan lyhentymisenä. Palvelimien päivittämisen yhteydessä jäsenseuroille tarjottava sähköpostipalvelu nykyaikaistettiin.

TSV:n omat verkkosivut päivitettiin vuoden 2015 alussa Drupal-pohjaisiksi. Hyvien kokemusten perusteella olemme jatkaneet Drupal-järjestelmän käyttöä ja avustaneet jäsenseuroja järjestelmän käyttöönotossa tarjoamalla apua sivustojen muunnossa Drupal-järjestelmään. TSV:n palvelimilla on Drupalin lisäksi monia muita julkaisujärjestelmiä käytössä ja järjestelmien kirjavuus aiheuttaa haasteita järjestelmien ylläpidossa. Julkaisujärjestelmistä löytyy jatkuvasti tietoturvaongelmia, joiden takia järjestelmiä pitää päivittää koko ajan. TSV:n tarjoama Drupal-asennus jaetaan useamman sivuston kesken niin, että tietoturvapäivitykset täytyy asentaa vain kerran ja tämä asennus tehdään TSV:n toimesta aina kun päivitystarvetta ilmenee. Vuoden aikana yhteensä noin kymmenen jäsenseurojen ja TSV:n omaa sivustoa päivitettiin Drupal-pohjaisiksi.

Tieteiden talon palveluita parannettiin hankkimalla järjestelmät sekä videoneuvotteluita varten, että tapahtumien suoratoistoa varten. Suoratoisto on nyt mahdollista suurimmasta salista, 104:stä. Suoratoistojärjestelmää on koekäytetty ja palaute on ollut positiivista. Molempia järjestelmiä on pitkään toivottu jäsenseurojen puolelta ja viimein pystymme tarjoamaan tällaisen palvelun. Videoneuvottelumahdollisuus säästää jäsenseurojen kuluja, kun kokoukset voidaan järjestää sähköisesti, eikä osallistujien tarvitse matkustaa paikan päälle. Järjestelmien käyttöön liittyvät käytännöt ja ohjeistukset valmistuvat vuoden 2016 alkupuolella. Myös tieteidén talon langaton verkko uudistettiin nykyaikaisemmaksi ja vakaammaksi.

Tieteiden talo

Tieteiden talo on ollut Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja sen jäsenseurojen käytössä vuodesta 1997. Tieteiden talo on ensisijaisesti jäsenseurojen käytössä. Vapaina olevia saleja vuokrataan myös ulkopuolisille valtuuskunnan hallituksen vahvistamin hinnoin. KH-catering Oy:n kanssa on sovittu Tieteiden talon Tiedekahvilan ylläpidosta ja kokoustarjoilujen järjestämisestä. Kahvila on myös suosittu lounaspaikka.

Jäsenseurat ovat talon suurin käyttäjäryhmä, ja seurojen osuus käyttäjistä on hieman kasvanut vuoteen 2014 verrattuna – seurojen osuus käyttäjistä oli 56% (v. 2014 54%). Valtuuskunnan 270 jäsenseurasta 149 (55 %) järjesti tilaisuuksia Tieteiden talolla. Seuroista tilojen käyttäjien kärjessä ovat:

1. Luonnonfilosofian seura
2. Nuorisotutkimusseura ry
3. Suomen Historiallinen Seura
4. Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa
5. Suomen Sukututkimusseura

Jäsenseurojen lisäksi se koostuu esim. ministeriöistä, muista valtionhallinnon virastoista, yliopistoista, yleishyödyllisistä yhteisöistä sekä yksityishenkilöistä. Kesäyliopiston tiloissamme järjestämät kurssit täydentävät talon toimintaa kesäaikana. Muiden käyttäjien osuus pieneni 3% vuoteen 2014 verrattuna.

Tieteiden talossa oli toimintaa 257 päivänä (251 vuonna 2014). Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 41 500 henkilöä (v.2014 40 000). Tilaisuuksia järjestettiin yhteensä 836.

Näkyvyydeltään ja osallistujamäärältään huomattavia talossa järjestettyjä tilaisuuksia olivat muun muassa

- Tieteiden yö / Tieteen päivät 2015 8.1.2015 – TSV
- Etiikan päivä 2015 12.3.2015 – Tutkimuseettinen neuvottelukunta
- Kokemuksia tieteellisestä kirjoittamisesta ja julkaisemisesta 5.6.2015 – TSV
- Tieteessä tapahtuu -foorumi 20.10.2015 – TSV
- Tiedonjulkistamisen valtionpalkintojen jako ja seminaari 27.11.2015 – Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta.

Tieteiden talossa on järjestetty pienimuotoisesti useita videoneuvotteluita Skypen välityksellä. Seurat ovat toivoneet videoneuvottelu- ja suoratoistomahdollisuuksia, ja vuoden 2015 lopulla palveluja saatiin parannettua siten, että suoratoistojärjestelmä otettiin koekäyttöön vuoden 2016 alussa.

Palvelusvuosiansiomerkki

Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Yliopistojen rehtorien neuvoston UNIFI ry perustivat vuonna 2012 tiedeyhteisön palvelusvuosiansiomerkin. Tiedeyhteisön palveluksessa oleva henkilö voi saada ansiomerkin työnantajansa esityksestä 30 vuoden (kultainen) ja 20 vuoden (hopeinen) palveluksen jälkeen. Vuonna 2015 kultaisia palvelusvuosiansiomerkkejä myönnettiin yhteensä 151 kpl ja hopeisia palvelusvuosiansiomerkkejä yhteensä 47 kpl.

TIEDEVIESTINTÄ JA TIETEEN TULOSTEN TUNNETUKSI TEKEMINEN

Tieteessä tapahtuu-lehti

Tieteessä tapahtuu -lehteä on julkaistu vuodesta 1987 lähtien. Se on yleistiedelehtenä foorumi ajankohtaisille ja yleistajuisille tiedeartikkeleille sekä keskustelulle tieteestä ja tiedepolitiikasta. Se on myös merkittävä tiede- ja tietokirjakritiikin julkaisija. Lehden päätoimittajana toimi vuonna 2015 TSV:n tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki ja toimitussihteerinä toimittaja Tiina Kaarela. Toimitusneuvoston puheenjohtajana jatkoi professori Markku Löytönen. Lehti ilmestyi kuusi kertaa (sekä painettuna että verkossa) ja oli vapaasti luettavissa. Sen painos oli vuoden lopussa 6 800 kappaletta. Lehden verkkosivuilla oli vuonna 2015 keskimäärin 19 650 vierasta kuukaudessa.

Lehden artikkelit katsaukset kattoivat tutkimuksen laajasti luonnontieteistä humanistisiin ja yhteiskuntatieteisiin, tieteenfilosofiasta tiedepolitiikkaan. Kolumnisarja Tieteen kohtaamisia jatkui ja samoin suomalaista tutkimusta esittelevä Tutkimusta Suomessa -sarja. Keskustelua-palstan monissa puheenvuoroissa etualalla oli tiedepolitiikka. Uusia kirjoja arvioitiin noin 60. Kirjoittajia lehdessä oli kaikkiaan noin 170, joista naisia oli 28 %. Kimmo Rentolan artikkeli vuodelta 2014 (6/2014) vakoi-lun historian tutkimuksesta oli Vuoden tiedekynä -palkintoehdokkaana.

Tieteen päivät

Tieteen päivät on suurin suomalainen tiedetapahtuma, joka tavoittaa niin tutkijayhteisön kuin suuren yleisön ja tiedotusvälineet. Tieteen päivien 2015 ohjelmatoimikunnan puheenjohtaja oli professori Ari Sihvola ja pääsihteerinä Ilari Hetemäki. Päivien teemana oli ”Sattuma – Slumpen”. Päivillä vieraili viitenä päivänä (7.–11.1.) yli 15 000 kävijää. Lisäksi verkossa tapahtuman videolähetyksiä seurasi 7 400 ihmistä. Tieteen päivistä käytiin vilkasta keskustelua myös Twitterissä ja Facebookissa.

Tieteen päivien ohjelman perusrunko koostui Helsingin yliopiston päärakennuksessa järjestetyistä luentokokonaisuuksista ja paneelikeskusteluista. Päärakennuksen ohjelma keräsi 11 000 kiinnostunutta kuulijaa. Lisäksi Tieteen päivät jalkautui kaupungille erilaisilla oheistapahtumilla. Kaksipäiväisessä ”Tiesitkö tämän? Tiedet-

Kuva: Jari Loisa.

tä Kampissa” -tiedetapahtumassa kävijöitä oli yli 1 500. Kruununhaassa järjestetyssä Tieteiden yössä ohjelmaan tutustui noin 2 000 kulkijaa. Yläaste- ja lukioikäisille suunnattu Nuorten päivä puolestaan keräsi 620 koululaista ja Sibelius-lukio 390. Esiintyjiä Tieteen päivillä oli kaiken kaikkiaan yli 350.

Tieteen päivien tallenteet vuodelta 2015 (yhteensä noin 60 tuntia) löytyvät YouTubeesta Tiedetv:n kanavalta; videoita on katsottu satoja kertoja – suosituinta sessiota ”Sattuma ja universumi” jo yli 2 000 kertaa. Tieteen päivien videoita on siirretty YouTubeen myös aikaisemmilta vuosilta (2009, 2011, 2013) yhteensä 145 esitystä.

Helsingin lisäksi Tieteen päiviä järjestettiin vuonna 2015 kuudella paikkakunnalla: Jyväskylässä, Turussa, Joensuussa, Kuopiossa, Oulussa ja Rovaniemellä. Uutena yliopistokaupunkina mukana oli Oulu. Näiden tapahtumien järjestäjinä olivat pääosin yliopistojen viestintäyksiköt. Kaikkiaan Tieteen päivillä oli yli 32 000 kävijää vuonna 2015 Helsinki mukaan luettuna (edellisellä kerralla vuonna 2013 yli 21 000). Taloudellisesti tapahtumaa eri kaupungeissa tukivat Suomen Kulttuurirahasto ja Tieteen tiedotus ry. Tieteen päivät oli mukana toteuttamassa näissä kaupungeissa opetus- ja kulttuuriministeriön tukemaa lisäketodellisuushanketta (ns. TIKAS-hanke).

Tieteen päivien pääjärjestäjä on TSV. Yhteistyökumppaneina ovat neljä tiedeakatemiaa ja Suomen Kulttuurirahasto. Tukijoita ovat lisäksi Helsingin yliopisto, Koneen Säätiö ja Tieteen tiedotus ry. Kamppi-tapahtuma toteutettiin yhteistyössä Metropolia Ammattikorkeakoulun kanssa. *Tiede*-lehden kanssa tehtiin sopimus käsiohjelman painatuksesta ja jakelusta.

Tieteen päivien kirja *Kaikkea sattuu* (toim. Ilari Hetemäki, Pauliina Raento, Hannu Sariola ja Tuomas Seppä) toteutettiin yhteistyössä Gaudeamuksen kanssa. Tieteen päivät saivat suuren mediahuomion päivien aikana, samoin alueelliset tapahtumat keräsivät suuren huomion. Ilari Hetemäki oli Kalle Haatasen haastateltavana Tieteen päivien kirjasta (”Sattuma tieteessä”, 24.1.2015 Yle Radio 1).

Turun Kirja- ja Tiedemessuille 2.–4.10.2015 Tieteen päivät järjesti koululaisohjelmaa, näyttelyn ”Valon vuosi” yhdessä Ursan kanssa sekä osallistui keskustelutilaisuuksiin Tietolavalla ja ravintola Koulussa yhteistyössä TJNK:n kanssa. Tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki esitelmöi tiedeviestinnän historiasta yleisölle avoimessa Suomen tiedetoimittajain liiton 30-vuotisjuhlaseminaarissa.

Tiedetorilla keskustelivat islamista ja uskontojen kohtaamisesta Pia Jardi (vas.) ja Hanne von Weissenberg. Kuva: Jari Loisa.

Tiedetori

Helsingin kirjamessuilla kolmatta kertaa järjestetty Tiedetori sai entistä suuremman lavan käyttöönsä messujen torstai- ja perjantaipäiviksi 22.–2.10.2015. Kaikki käytävissä oleva tila tulikin tarpeeseen, sillä tori veti ennätysmäärän yleisöä. Varsinkin kirjamessujen teemamaahan Venäjään liittyvät keskustelut houkuttelivat kuulijoita. Tiedetorilla käsiteltiin myös talouteen ja työelämään liittyviä kysymyksiä sekä eläinten kokemusmaailmaa, jota Helena Telkänrannan kanssa esitteli Mimi-koira. Torin päätti Tiedepressiklubi, jossa Kaarina Hazardin johdolla ruodittiin tiedelehtien antia. Tiedetoria tuotetaan laajalla yhteistyöryhmällä, johon uusina jäseninä tulivat Suomen Tietokirjailijat ry., Lapin yliopistokustannus ja Koulutuksen tutkimuslaitos.

Tieteessä tapahtuu -foorumi

Tieteessä tapahtuu -foorumi on TSV-yhteisön eli Tieteellisten seurain valtuuskunnan ja sen yhteydessä toimivien asiantuntijaelinten, Julkaisufoorumin, Tiedeakatemiain neuvottelukunnan, Tutkimuseettisen neuvottelukunnan sekä Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan (TJNK) vuonna 2015 aloitettu uusi toimintamuoto. Foorumi tarjoaa puolueettoman ja asiantuntevan alustan tiedepoliittiselle ajankohtaiskeskustelulle. Foorumi on ajateltu järjestettävän kaksi kertaa vuodessa, ja aiheet valitaan koko tiedeyhteisöä puhuttavista ja mietityttävistä aiheista. Foorumeissa pyritään tuomaan esille erilaisia näkökulmia, ottamaan oppia toisilta ja muodostamaan keskustelun kautta yhteisiä kannanottoja, linjauksia ja toimenpiteitä, joilla keskustelussa käsiteltyjä asioita voitaisiin parantaa.

Ensimmäinen foorumi järjestettiin 31.3.2015. Tällöin aiheena oli tutkijan arviointi ja palkitseminen. Foorumissa todettiin, että kaikki ovat yksimielisiä siitä, että julkaisemisessa laatu on tärkeämpää kuin määrä, mutta miten julkaisujen laatua pitäisi arvioida. Entä pitäisikö yksittäistä tutkijaa palkita yliopistolle tuottoisien julkaisujen kirjoittamisesta? Keskustelun pääkohdat voi tiivistää seuraavasti:

- Yksilön meriittejä ei voida arvioida yksinomaan sillä perusteella, minkä tasoisessa julkaisukanavassa hänen tutkimuksensa on julkaistu.
- Julkaisufoorumi-luokitus soveltuu suurten julkaisumäärien arviointiin, esimerkiksi yliopistojen keskinäiseen vertailuun. Julkaisufoorumi voi myös auttaa nuoria tutkijoita tunnistamaan oman alansa parhaita julkaisukanavia sekä erottelamaan tieteellisesti legitiimit julkaisukanavat arveluttavista julkaisukanavista.
- Laadun arviointia on aina tehty ja tulee voida tehdä, mutta mittareiden on oltava luotettavia ja läpinäkyviä. Myös mittareita on syytä arvioida kriittisesti.

Toisessa Tieteessä tapahtuu -foorumissa 20.10.2015 keskusteltiin strategisen tutkimuksen rahoituksesta sekä tutkimuksen yhteiskunnallisen vaikuttavuuden arvioinnista. Tutkimukselta toivotaan yhä enemmän yhteiskunnallista näkyvyyttä ja vaikuttavuutta. Tutkimusjärjestelmä on muuttunut strategisemmaksi, ja tutkimuksen odotetaan tuottavan tietoa päätöksenteon pohjaksi sekä tarjoavan ratkaisuja vaikeisiin yhteiskunnallisiin ongelmiin. Yhteiskunnallinen vuorovaikutus (YVV) mainitaan usein yliopistojen kolmanneksi tehtäväksi tutkimuksen ja opetuksen ohella. Samanaikaisesti keskustellaan siitä, miten yhteiskunnallista vaikuttavuutta tulisi arvioida, ja millä tavoin palkita tutkimusorganisaatioita ja yksittäisiä tutkijoita yhteiskunnallisesta aktiivisuudesta. Tilaisuudessa käydyn keskustelun pääkohdat voi tiivistää seuraavasti:

- Vapaa tutkimus, opetus ja sivistyksen edistäminen ovat edelleen yliopiston perustehtävät, joita hoitaessaan yliopisto toimii vuorovaikutuksessa yhteiskunnan kanssa ja siten edistää yhteiskunnallista vaikuttavuuttaan.
- Eri osapuolten välistä vuorovaikutusta on kehitettävä, jotta tutkittu tieto saadaan nykyistä tehokkaammin yhteiskunnan käyttöön. Tämä vaatii tutkijoilta oman roolinsa määrittelyä sekä yliopistojen, rahoittajien ja muiden toimijoiden tarjoamaa tukea toimintatapojen uudistamiseksi.
- Vaikuttavuuden mittareiden kanssa on oltava varovainen – YVV-mittareiden kanssa jopa varovaisempi kuin tieteellisen vaikuttavuuden indikaattoreiden kanssa.

Muu toiminta

TSV on Tieteen tiedotus ry:n julkaiseman Tiede-lehden yksi taustayhteisöistä.

TSVN HALLINNOIMAT VALTIONAVUSTUKSET

Tieteellisten seurain valtuuskunta jakaa valtionavustuksia tieteellisten seurojen julkaisutoimintaan ja kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien järjestämiseen ja liikunta-alan kansainvälisten konferenssien ja kokousten järjestämiseen. Julkaisutoiminnan ja kansainvälisen toiminnan avustukset myönnetään kerran vuodessa, konferenssiavustukset kolme kertaa vuodessa.

Vuonna 2015 valtionavustusten arviointi- ja myöntöperusteisiin sekä käytön seurantaan tehtiin useita muutoksia. Linjauksista on sovittu sekä opetus- ja kulttuuriministeriön että TSVn tilintarkastuksesta vastaavan Ernest & Youngin asiantuntijoiden kanssa. Tavoitteena on tehdä avustuspäätösten valmistelusta, päätöksenteosta ja avustusten käytöstä entistä läpinäkyvämpää, tasapuolisempaa ja tarkoituksenmukaisempaa. Haku- ja tiliselvitysohjeet sekä avustuspäätöksiin liittyvät sopimukset on uusittu. Lisäksi uutena toimintona on kielteisen päätöksen saaville hakijoille lähetettävä kirje, josta ilmenevät yleisimmät hylkäysperusteet.

Vuonna 2015 valtioavustuksia myönnettiin tieteelliseen julkaisutoimintaan 959 693 €, kansainväliseen toimintaan: 104 307 €, kansainvälisten konferenssien ja kotimaisten seminaarien järjestämiseen 749 000 euroa ja liikunta-alan konferenssien järjestämiseen 59 000 euroa.

KANSALLINEN JA KANSAINVÄLINEN YHTEISTYÖ JA TOIMINTA

Tiedekeskussäätiö Heureka

Tieteellisten seurain valtuuskunta on yksi Tiedekeskus Heurekan toiminnasta vastaavan säätiön perustajajäsenistä ja taustayhteisöistä. Vuonna 2015 Tieteellisten seurain valtuuskuntaa ovat säätiön valtuuskunnassa edustaneet Ilari Hetemäki ja Hannu Sariola ja hallituksessa toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen.

Tieteen ja kulttuurin säätiöt ja instituutit

TSV on taustayhteisönä Suomen kirjainstituutin säätiössä ja Helsingin yliopistomuseon säätiössä. TSVllä on monipuoliset yhteydet myös useaan Suomen ulkomailla toimivaan tie- de- ja kulttuuri-instituuttiin. Suomen Ateenan-instituutin säätiö, Säätiö Institutum Romanum Finlandiae ja Suomen Lähi-idän instituutin säätiö ovat valtuuskunnan jäseniä. TSV on Iberialais-amerikkalaisen säätiön, Suomen Japanin Instituutin säätiön, Suomen Saksan-instituutin säätiön ja Suomen Viron-instituutin säätiön perustajajäsen. Lea Ryyänen-Karjalainen on Suomen Japanin-instituutin valtuuskunnan varapuheenjohtaja ja Erkki Hollo varajäsen. Cecilia af Forselles toimii Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäsenenä.

Duodecim kulttuuripalkinto

Suomalainen Lääkäriseura Duodecim perusti vuonna 2002 kulttuuripalkinnon. Se on tarkoitettu yhdelle tai useammalle henkilölle, joka on merkittävästi edistänyt terveyden, sairauden ja kulttuurin yhteyden ymmärrystä. Palkinnon saajan valitsee valitsijavaliokunta, jossa Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa. Tieteellisten seurain valtuuskunnalla on kolme edustajaa Duodecimin kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunnassa. Professori Harry Schulman on valittu vuosiksi 2013–2015, FT Cecilia af Forselles vuosiksi 2014–2016 ja johtaja Tuomas Martikainen vuosiksi 2015–2017.

Veikkauksen edunvälittäjien verkosto

Tieteellisten seurain valtuuskunta kutsuttiin marraskuussa 2015 Veikkauksen edunvälittäjien verkoston jäseneksi. Verkosto on suomalaisista kulttuuri- ja tiedejärjestöistä muodostuva rekisteröimätön yhdistys, joka pyrkii vaikuttamaan suomalaisen rahapeliin yksinoikeusjärjestelmän säilymiseen ja toimimaan sen mahdollistaman tieteen, kulttuurin, liikunnan ja nuorisotoiminnan rahoituksen puolesta. Verkostoon kuuluvat valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio VALO, Suomen Nuorisoyhteistyö – Allianssi ry, useita kulttuurialan organisaatiota ja Suomen Akatemia. Vuoden 2015 aikana verkoston edustajat osallistuivat rahapeliyhteisöjen rahapelitoimintojen yhdistämistä koskevan hankkeen lainsäädäntöryhmään. Tavoitteena on muun muassa, ettei uudella lainsäädännöllä muuteta nykyisistä Veikkaus Oy:n tuotoista avustuksia saavien yleishyödyllisten tarkoitusten (tieteen, taiteen, urheilun ja liikuntakasvatuksen ja nuorisotyön edistäminen) keskinäistä jakosuhdetta.

Finnish Government of Finland / David and Nancy Speer Visiting Professorship in Finnish Studies

Minnesotan yliopiston yhteyteen perustettiin vuonna 1989 rahasto, jonka peruspääoman lahjoittivat Nancy ja David Speer, Thomas Hiltunen, Minnesotan yliopisto ja Suomen valtio. Rahasto ylläpitää Finnish Studies -professuuria, joka on sijoitettu Minnesotan yliopiston Global Studies – osastolle ja siellä germaanisten, hollannin ja skandinaavisten kielten osastolle. Vuodesta 1992 lähtien professuuria on hoitanut yhteensä 21 henkilöä. Aluksi professuuri oli lukukauden mittainen, 2000-luvun alusta professorit ovat olleet vähintään yhden lukuvuoden mittaisia; nykyinen käytäntö on 2-3 vuotta. Professoreina on toiminut sekä tutkijoita että taiteilijoita. Lukuvuosina 2012–2015 professorina on toiminut VTT Matti Jutila. Syksyllä 2015 uusina professoreina aloittivat FT Juhana Aunesluoma (historia) ja FT Mari Pajala (mediatutkimus).

PALKINNOT

Vuoden Tiedekirja 2014

Vuoden tiedekirja -palkinto myönnettiin Tieteen päivillä Mirkka Lappalaiselle teoksesta *Pohjolan leijona: Kustaa II Aadolf ja Suomi 1611–1632* (Siltala). Palkinto on suuruudeltaan 10 000 euroa. Kunniamaininnan (2 500 euroa) saivat Kai Myrberg ja Matti Leppäranta teoksesta *Meret, maapallon siniset kasvot* (Ursa).

Palkinnon myöntävät Tieteellisten seurain valtuuskunta ja Suomen tiedekustantajien liitto, joka myös rahoittaa palkinnon. Palkintoraatiin kuuluivat Helsingin yliopiston humanistisen tiedekunnan dekaani Hanna Snellman, talous- ja sosiaalhistorian dosentti Mikko Salasuo Nuorisotutkimusverkostosta sekä professori Johanna Mappes Jyväskylän yliopiston ekologian ja evoluutiobiologian osastolta. Raadin sihteerinä toimi TSV:n julkaisupäällikkö Johanna Lilja.

Palkinto myönnetään erityisen ansiokkaalle suomalaiselle tiedekirjalle. Kriteereitä ovat aiheen kiinnostavuus ja merkittävyys, sisällön tieteellinen painoarvo sekä teoksen kirjalliset ansiot. Tiedekirjan täytyy perustua tutkimukseen, kertoa tutkimuksen tuloksista ymmärrettävällä tavalla ja antaa lukijalle mahdollisuus tarkistaa kirjoittajan väitteet ja johtopäätökset. Vuoden 2014 tiedekirjaraati päätti kohdistaa huomionsa erityisesti perinteisiin monografioihin. Raati katsoi, että yhtenäisen kirjan asemaa tulee korostaa aikana, jolloin tutkijoihin kohdistuu koveneva paine kirjoittaa kansainvälisiä artikkeleita.

Tiedekongressivaikuttaja-palkinto

Toisen kerran jaetun, Suomen Messusäätiön lahjoittaman 5000 euron suuruisen Vuoden Tiedekongressivaikuttaja -palkinnon sai 23.9.2015 teollisuusmatematiikan professori Samuli Siltanen. Palkinnonsaajan valitsivat Tieteellisten Seurain Valtuuskunnan avustusjaoston puheenjohtaja Ari Sihvola ja toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen.

Vuoden Tiedekongressivaikuttaja -palkinto annetaan henkilölle, joka on vaikuttanut myönteisesti Suomen rooliin kansainvälisessä tieteellisessä toiminnassa sekä toistuvasti hakenut ja tuonut kansainvälisiä järjestökongresseja Suomeen. Palkittava luo tieteenalalleen positiivista imagoa ja on tieteenalansa tulevaisuuden lupaus.

Professori Siltanen työskentelee Helsingin yliopiston matematiikan ja tilastotieteen laitoksella luoden uutta sovellettua matematiikkaa, opettaen siihen liittyviä taitoja sekä perustaen teollisuusyritysten kanssa yhteisprojekteja. Siltasen tutkimusala, käänteiset ongelmat, on monitieteinen ja kansainvälinen. Kokouksiin saapuu matemaatikoita, fyysikoita, lääkäreitä ja insinöörejä eri mantereilta. Siltanen on ollut järjestämässä mm. monikulttuurista *Finnish-Japanese-Korean workshop on inverse problems* -tapaamista Helsingin yliopistossa vuonna 2011 ja *FinCAIP -kesäkoulua* jatko-opiskelijoille ja tohtoritutkijoille Tampereen teknillisessä yliopistossa vuonna 2008. Viimeisin näyttö on *Applied Inverse Problems Conference 2015* Helsingin yliopistossa, joka keräsi 500 osallistujaa ja on suurin Suomessa järjestetty matematiikan konferenssi sitten vuoden 1978 ICM-kokouksen.

ORGANISAATIO JA TOIMIELIMET

Tieteellisten seurain valtuuskunta on julkisoikeudellinen yhteisö, jonka toimintaan sovelletaan yhdistyslain säädöksiä. Valtuuskunnan ylin päättävä elin on kaksi kertaa vuodessa pidettävä vuosikokous. Kevätkokouksessa päätetään uusien jäsenseurojen hyväksymisestä ja vahvistetaan edellisen vuoden toimintakertomus sekä tilinpäätös. Syyskokouksessa valitaan hallituksen uudet jäsenet erovuoroisten tilalle ja hyväksytään seuraavan vuoden toiminta- ja taloussuunnitelma. Vuosikokoukseen voi osallistua yksi jäsenseuran valtuuttama edustaja jokaisesta seurasta. Vuonna 2015 kevätkokoukseen osallistui 58 jäsenseuraa ja syyskokoukseen 55 jäsenseuraa. Syyskokouksessa syntyi vilkas keskustelu hallituksen jäsenten valintamenettelystä. Hallitus valtuutettiin valmistelemaan esitys valintamenettelystä käsiteltäväksi kevätkokouksessa 2016.

Hallitus vastaa valtuuskunnan toiminta- ja taloussuunnitelman laatimisesta ja toteuttamisesta. Hallitukseen kuuluu 15 jäsentä. Jokaisen jäsenen hallituskausi on kolme vuotta, ja vuosikokouksessa valitaan vuosittain viisi uutta jäsentä erovuoroisten jäsenten tilalle. Vuonna 2015 hallituksen puheenjohtajana toimi professori Keijo Hämäläinen ja varapuheenjohtajana FT Cecilia af Forselles.

Vuosikokouksessa ja hallituksessa päätettäviä asioita valmistellaan työvaliokunnassa ja avustusjaostossa. Työvaliokunnan tehtävänä on valmistella hallituksessa käsiteltäviä asioita ja hoitaa hallituksen antamia tehtäviä. Hallitus asettaa työvaliokunnan kalenterivuodeksi. Puheenjohtajana toimii hallituksen puheenjohtaja ja sihteerinä toiminnanjohtaja. Lisäksi työvaliokuntaan kuuluu hallituksen varapuheenjohtaja ja vähintään kaksi muuta hallituksen jäsentä.

Avustusjaosto tekee esitykset TSVn hallitukselle julkaisu- ja konferenssiavustuksia koskevista linjauksista ja avustusten jakamisesta hakemusten perusteella. Hallitus nimittää jaoston kolmeksi vuodeksi. Avustusjaoston puheenjohtajana on kaudella 2013-2015 toiminut hallituksen jäsen, professori Ari Sihvola.

Teollisuusmatematiikan professori Samuli Siltanen sai Tiedekongressivaikuttaja-palkinnon, joka annetaan henkilölle, joka on vaikuttanut myönteisesti Suomen rooliin kansainvälisessä tieteellisessä toiminnassa sekä toistuvasti hakenut ja tuonut kansainvälisiä järjestökongresseja Suomeen. Palkittava luo tieteenalalleen positiivista imagoa ja on tieteenalansa tulevaisuuden lupaus. Kuva: Linda Tammisto.

Valtuuskunnan toiminnanjohtaja vastaa toimielimissä käsiteltävien asioiden valmistelusta, päätösten toimeenpanosta, seurannasta ja raportoinnista sekä johtaa valtuuskunnan toimistoa

Valtuuskunnan yhteydessä toimivat Tutkimuseettinen neuvottelukunta, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta, Tiedeakatemiain neuvottelukunta ja Julkaisufoorumi. Niillä on itsenäiset tehtävät, mutta ne ovat hallinnollisesti osa valtuuskuntaa.

HENKILÖSTÖ JA JOHTAMINEN

Tieteellisten seurain valtuuskunta tukee toiminnallaan tiedeyhteisön omaehtoista toimintaa ja yhteistyötä. Tehtävät edellyttävät henkilöstöltä aktiivista verkostoitumista ja hyviä sosiaalisia taitoja. Tehtäviä hoidetaan itsenäisesti ja usein sähköisesti ilman henkilökohtaista kontaktia. Työn hyvä laatu edellyttää paljon oma-aloitteisuutta ja vastuunottoa sekä jatkuvaa osaamisen kehittämistä. Tehtävät ovat myös usein projektiluonteisia ja työt painottuvat tiettyihin ajanjaksoihin. Työn organisoinnissa kiinnitetään huomiota joustaviin työaikatarkaisuihin ja työskentelymuotoihin, esim. etätyöskentelyyn silloin kun työtehtävät eivät edellytä henkilökohtaista läsnäoloa. Etätyötä koskevat linjaukset hyväksyttiin TSVn hallituksessa 24.2.2015: etätyö on mahdollista TSVn koko henkilökunnalle työtehtävien niin salliessa ja säännöt ovat samat kaikille. Toiminnanjohtaja on laatinut tarkemman toiminta- ja sopimusmallin. Vuoden 2015 aikana on tehty kolme yli neljä viikkoa kestänyttä määräaikaista etätyösopimusta ja kaksi toistaiseksi osittaista etätyösopimusta.

Vuonna 2014 perustetun laajennetun johtoryhmän toiminta on vakiintunut ja sen painopisteinä ovat olleet TSV-yhteisön yhteistyön kehittäminen ja tiedonkulun parantaminen eri toimijoiden välillä. Laajennetussa johtoryhmässä on muun muassa luotu Tieteessä tapahtuu -foorumi, jonka tarkoituksena on toimia tiedeyhteisön ja yhteistyökumppaneiden puolueettomana ja eri näkökulmat huomioivana keskustelufoorumina.

TSVn päälliköille ja esimiestehtäviä hoitaville henkilöille tarkoitettu esimieskoulutus aloitettiin sisäisenä, esimiesamukahvien muodossa helmikuussa 2015. Esimiesryhmässä keskusteltiin johtamisen haasteista, hyvästä työilmapiiristä ja käynnistettiin TSVn toimintaprosessien kuvaaminen. Prosessikuvaukset on käsitelty henkilöstön kanssa prosessikohtaisissa työryhmissä sekä henkilöstön kehittämispäivissä, joita on pidetty sekä henkilöstöamukahveina että virkistyspäivinä.

Kehittämisyhmä jatkaa toimintaansa; syksyn 2015 työlistalla ovat olleet työaikapankki, rekrytointiprosessi ja rekrytointiin liittyvien ohjeiden tarkistaminen sekä palkkamallin uudistamisen selvittäminen. Lisäksi toiminnanjohtaja selkeytti keväällä 2015 kehittämisyhmässä epäyhtenäisiksi todettuja lisä-, ylityö- ja viikonlopputöiden ohjeita niin, että työehtosopimuksen ehdot koskevat kaikkia työntekijöitä samalla tavalla.

Diapor Työterveyspalvelut toteutti keväällä 2015 työhyvinvointikyselyn, jonka tulokset käsiteltiin koko henkilöstön kanssa. Tulokset olivat parantuneet edellisiin kyselyihin verrattuna erityisesti esimiestyön, johtamisen ja muutoksen hallinnan osalta. Seuraavan kerran kysely toteutetaan keväällä 2017. Vuoden 2016 aikana työhyvinvointia seurataan ja ongelmatilanteisiin puututaan kehityskeskusteluissa sekä aina mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Työntekijöillä ja esimiehillä on tasavertaisesti vastuu tuoda ongelmat ja kehittämiskohteet esille ja esittää ratkaisuja.

Vuoden 2015 laajan työhyvinvoinnin ja työturvallisuuden projekti oli julkaisuvaraston kosteus- ja sisäilmaongelmien selvittäminen ja ongelmien ratkaisu. Vuokranantaja Pientare oy:n Sisäilmakeskuksella teettämän sisäilmaselvityksen, työsuojeluvaltuutettujen aktiivisen toiminnan ja ongelmaa ratkaisemaan perustetun sisäilmatyöryhmän perusteellisen työn perusteella valtuuskunnan hallitus päätti toukokuussa 2015 irtisanoa varaston vuokrasopimuksen. Varaston henkilöstö osallistui muuton suunnitteluun ja toteutukseen julkaisupäällikön, tiimiesimiehen, tiimivastaavan ja toiminnanjohtajan johdolla. Varaston muutto aiheutti muutoksia sekä varaston että Tiedekirjan toimintaprosesseihin ja toimintatapoihin. Prosessityö aloitettiin syksyllä 2015 ja sitä jatketaan kevään 2016 aikana, jotta varmistetaan prosessien ja palvelumallien sujuvuus sekä hen-

kilöston myönteinen kokemus työn hallinnasta ja hyvästä laadusta laajasta muutoksesta huolimatta. Muuttoprojekti oli hyvä esimerkki tavoitteellisen toiminnan ja eri asiantuntijoiden välisen sujuvan yhteistyön sekä selkeiden vastuunjakojen tärkeydestä.

VALTUUSKUNNAN TALOUS

Tieteellisten seurain valtuuskunta on voittoa tavoittelematon yleishyödyllinen yhteisö, jonka rahoitus perustuu pääasiassa opetus- ja kulttuuriministeriön veikkausvoittovaroista myöntämiin valtionavustuksiin. Veikkausvoittovarojen vähentyminen näkyy myös valtuuskunnan rahoituksessa siten, että toiminnan kehittämistä voidaan tehdä vain kohdentamalla olemassa olevia resursseja uudelleen. Valtuuskunta on kuitenkin pystynyt säilyttämään edellisten vuosien budjettitasonsa sekä yleisavustuksen että edelleen jaettavien erillisavustusten osalta.

Valtuuskunnan saama yleisavustus oli vuonna 2015 2 988 000 euroa, joka sisältää TSVn omien yleiskulujen lisäksi neuvottelukuntien ja Julkaisuforumin palkkakulut, vuokratulot ja Tieteessä tapahtuu-lehden julkaisukulut. Suurimmat menoerät budjetissa olivat henkilöstökulut (50 %), vuokra- ja kiinteistökulut (25 %) ja julkaisuvaihdon ja muut postituksen kulut (6 %).

Yleisavustuksen lisäksi opetus- ja kulttuuriministeriö myönsi valtuuskunnalle edelleen jaettavaksi erillisavustuksena yhteensä 2 022 285 euroa. Erillisavustuksia myönnetään tieteiliseen julkaisemiseen ja jäsenseurojen kansainväliseen toimintaan, kansainvälisten konferenssien ja kansallisten seminaarien sekä liikuntatieteellisten konferenssien järjestämiseen.

Valtuuskunnan tilintarkastajina toimivat KHT, JHTT Tiina Lind ja KHT Anne Vuorio, varatilintarkastajina KHT, JHTT Ari Lehto ja KHT Johanna Lindqvist-Ilkka, Ernst & Young Finland.

Henkilöstön virkistyspäivää vietettiin Sibeliushuhlavuoden merkeissä Hämeenlinnassa. Kuvassa vasemmalta Mandi Vermilä, Mariko Sato, Lena Lönngren, Janne Pölönen, Päivi Tikka ja Hannu Merranmaa. Kuvat: Tiina Kaarela.

NEUVOTTELUKUNTIEN VUOSI 2015

Tiedeakatemiain neuvottelukunta

Tiedeakatemiain neuvottelukunta on Suomen neljän tiedeakatemian yhteistyöelin, joka hoitaa suhteita kansainvälisiin tiedejärjestöihin ja ulkomaisiin tiedeakatemioiden. Näin neuvottelukunta palvelee välittäjänä suomalaisen ja maailmanlaajuisen tiedeyhteisön välillä. Neuvottelukunnan sihteeristö on sijoitettu Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteyteen.

Kahdeksanjäsenisen neuvottelukunnan puheenjohtaja toimikaudella 2014–2016 on prof. Marianne Stenius ja varapuheenjohtaja prof. Olavi Nevanlinna. Dos. Päivi Tikka toimii neuvottelukunnan vakituksena pääsihteerinä. VTT Petra Autio oli tiedesihteerin sijaisena tammikuun 2015 loppuun saakka, minkä jälkeen vakituinen tiedesihteeriksi VTMT Katri Rostedt palasi tehtävään. Neuvottelukunnan tiedottajan tehtäviä hoiti VTMT Mariko Sato.

Neuvottelukunta toimii Kansainvälisen tiedeneuvoston (International Council for Science, ICSU) kansallisena jäsenenä ja koordinoi tieteenalakohtaisten kansalliskomiteoiden toimintaa. Komiteoista useimmat kuuluvat ICSUn alaisiin tiedeunioneihin ja tieteellisiin ohjelmiin. Neuvottelukunta jakaa edelleen opetus- ja kulttuuriministeriön kansalliskomiteoille osoittamaa toimintamäärärahaa. Vuonna 2015 toimintatukia myönnettiin yhteensä 108 117 euroa. Tämän lisäksi neuvottelukunta maksaa kansalliskomiteoiden puolesta kansainvälisten emojärjestöjen ja tutkimusohjelmien vuosittaiset jäsenmaksut. Vuonna 2015 perustettiin uudet Sosiologian ja Data-asioiden kansalliskomiteat.

ICSUn lisäksi neuvottelukunta edustaa Suomea 11 muussa kansainvälisessä järjestössä, joista keskeisimpiä ovat EASAC (European Academies Science Advisory Council) ja ALLEA (All European Academies). EASAC julkaisee eurooppalaisille päättäjille suunnattuja, tutkimustietoon pohjautuvia raportteja ja kannanottoja. Huhtikuussa 2015 ilmestyneen raportin *Eco-system services, agriculture and neonicotinoids* valmistelussa Suomea edusti prof. Juha Helenius. Maailman merien päivänä kesäkuussa julkistettiin tiivistelmä ja suositukset raportista *Marine sustainability in an age of changing oceans and seas*, jonka laatineeseen työryhmään kuului Suomesta prof. Jorma Kuparinen.

Vuoden 2015 aikana Tiedeakatemiain neuvottelukunta panosti aktiivisesti myös kotimaiseen tiedeakatemioiden, tutkimustiedon käyttäjien ja kansalaisten välisen vuoropuhelun edistämiseen. Maaliskuussa neuvottelukunta lanseerasi tiedediplomatian käsitteen suomalaiseen keskusteluun järjestämällä seminaarin *Science diplomacy and the Arctic*. Yhdessä Helsingin Sanomien ja Tiedetoimittajien liiton kanssa toteutettiin lokakuussa suurelle yleisölle suunnattu *Nobel-keskustelu*, jossa asiantuntijat kertoivat palkittujen tutkijoiden työn taustoista ja merkityksestä. Lisäksi neuvottelukunnan ihmisoikeuskomitea järjesti vuoden 2015 Tieteen päivillä paneelikeskustelun *Tiede, tutkimus ja ihmisoikeudet*.

Neuvottelukunnan työssä yhtenä painopisteenä on usean vuoden ajan ollut tutkimusdatan avoimen käytön edistäminen. Vuonna 2015 perustettiin Data-asioiden kansalliskomitea linkiksi ICSUn alaiseen CODATAan (Committee on Data for Science and Technology). Yhteys ICSUn World Data System:iin (WDS) tiivistyi samoin merkittävästi, kun FT Sanna Sorvari valittiin neuvottelukunnan esityksestä WDS:n tiedekomiteaan.

Tiedeakatemiain neuvottelukunnan yksityiskohtainen toimintakertomus julkaistaan neuvottelukunnan verkkosivuilla osoitteessa <http://www.academies.fi>.

Tutkimuseettinen neuvottelukunta

Tutkimuseettinen neuvottelukunta (TENK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asettama asiantuntijaelin, joka käsittelee tutkimukseen liittyviä eettisiä kysymyksiä. Neuvottelukunnan sihteeristö työskentelee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Pääsihteerinä toimii dosentti, FT Sanna Kaisa Spoof. Hänen vuorotteluvapaansa sijaisena toimi 30.4.2015 asti TaT lina Kohonen. Lisäksi neuvottelukunnassa työskentelee osa-aikaisena suunnittelijana FM Terhi Tarkiainen. Neuvottelukunnan talous- ja henkilöstöhallinto hoidettiin valtuuskunnan toimistossa.

Neuvottelukunnan puheenjohtajana toimi kansleri, emerita Krista Varantola Tampereen yliopistosta ja varapuheenjohtajana professori Markku Helin Turun yliopistosta. Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti joulukuussa uuden, 1.2.2016 aloittavan, kolmivuotisen neuvottelukunnan.

Toiminnan painopistealueena on päättyvänä kolmivuotiskautena ollut tutkimuseetiikan koulutus. Vuonna 2015 koulutusta edistettiin kahdessa merkittävässä hankkeessa. TSV:n ja Tampereen yliopiston yhteistuotantona valmistui pilotointivaiheeseen yliopistojen tohtorikouluille suunnattu, maksullinen, englanninkielinen tutkimuseetiikan verkkokurssimateriaali. TENK osallistui verkkokurssin ohjausryhmän työskentelyyn. Vuoden lopussa valmistui TENKin ja Suomen yliopistot UNIFI ry:n yhteisen väitöskirjaprosessityöryhmän toimesta käsikirjoitus ”Väitöskirjan ohjaus- ja tarkastusprosessin tutkimuseettiset suositukset yliopistoille”. Tekstiin pyydettiin palautetta tohtorikouluilta, ja se käännettiin englanniksi. Joulukuussa käynnistyi uusi, TENKin ja TJNK:n yhteinen, OKM:n rahoittama ”Vastuullinen tiedeviestintä ja tekijyys” -hanke.

Neuvottelukunnan työssä korostuivat erilaiset kansalliset ja kansainväliset asiantuntijatehtävät ja verkostoituminen tutkimuseettisen toimintakulttuurin parantamiseksi. Pääsihteerinä toimii eurooppalaisten tutkimuseettisten toimistojen verkoston ENRION jäsenenä. Pääsihteerinä ja puheenjohtajana osallistuivat tutkimuseetiikan 4. maailmankongressiin Rio de Janeirossa. Tutkijoiden, opettajien ja jatko-opiskelijoiden neuvontaa ja ennaltaehkäisevää työtä jatkettiin. Neuvottelukunta antoi lausuntoja hyvän tieteellisen käytännön loukkausepäilyihin liittyneistä tutkinnoista sekä seurasi tutkimusvilppiepäilytapauksen käsittelyä korkeakouluissa ja tutkimuslaitoksissa. Lokakuussa neuvottelukunta vieraili Tampereen yliopistolla.

Neuvottelukunta koordinoi ihmistieteiden alan tutkimuksen eettistä ennakkoarviointia ja lausunnonantomenettelyä. Neuvottelukunta järjesti tutkimuseetiikkaa ja ihmistieteiden eettistä ennakkoarviointia käsitteleviä tilaisuuksia, ja puheenjohtaja, eräät jäsenet ja pääsihteerinä luennoivat tutkimuseetikasta korkeakoulujen ja tutkimuslaitosten järjestämissä tilaisuuksissa.

Neuvottelukunnan kotisivut ovat valtuuskunnan palvelimella, osoitteessa www.tenk.fi. Siellä on luettavissa tutkimuseettisen neuvottelukunnan vuoden 2015 toimintakertomus tarkempine tietoineen.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta (TJNK) on opetus- ja kulttuuriministeriön asiantuntijaelin, joka seuraa tieteen, taiteen ja tekniikan eri alojen saavutuksia Suomessa ja ulkomailla sekä muun kansallisen ja kansainvälisen tiedon kehitystä. Neuvottelukunta jakaa apurahoja sekä tekee esityksen tiedonjulkistamisen valtionpalkinnon saajista ja yleisten kirjastojen ostotukilistasta tietokirjallisuuden osalta. Lisäksi neuvottelukunta antaa ministeriölle lausuntoja toimialaansa liittyvistä kysymyksistä sekä tekee esityksiä ja aloitteita eri tavoista edistää tiedon levittämistä. Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta on tiedonjulkistamista edistävä ja koordinoiva tiedehallinnon toimija, jonka vaikutus tiedepoliittisena asiantuntijaelimenä ulottuu ministeriön ja tieteen organisaatioiden tavoitteisiin ja toimintaan.

Toimikaudella 1.6.2012 – 31.5.2015 ja 2015–2018 puheenjohtajana toimii dekaani, professori Risto Nieminen Aalto-yliopistosta ja varapuheenjohtajana toimittaja Katja Bargum Yleisradiosta. Neuvottelukunnan muut [jäsenet](#) edustavat laajasti suomalaista tieteen ja tiedonvälityksen kenttää.

Neuvottelukunnan toimisto sijaitsee Tieteellisten seurain valtuuskunnan yhteydessä. Toimistossa työskentelevät pääsihteeri Reetta Kettunen ja osa-aikainen suunnittelija Terhi Tarkiainen, jonka toimi on jaettu Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kanssa.

Tiedonjulkistamisen valtionpalkintoja myönnettiin vuonna 2015 kahdeksan kappaletta. Elämäntyöpalkinnon saivat perinteenkerääjä, kulttuurintutkija, kirjailija Markku Nieminen Kalevalan ja karjalaisen kulttuurin tunnetuksi tekemisen ja säilyttämisen puolesta tehdystä työstä sekä kustantaja, tietokirjailija, kääntäjä Kimmo Pietiläinen tieteellisen tiedon välittämisestä ja sen tuomisesta osaksi kansallista tietokulttuuria. Tiedonjulkistamisen valtionpalkinnot myönnetään tieteellisen, taiteellisen ja teknologisen tiedonvälityksen alalla tehdystä merkittävästä tiedonjulkistamistyöstä, joka on lisännyt kansalaisten tietämystä ja antanut virikkeitä yhteiskunnalliselle keskustelulle. Elämäntyöpalkinnot olivat suuruudeltaan 20 000 euroa ja muut palkinnot 15 000 euroa. [Opetusministeri jakoi palkinnot 27.11.2015.](#)

Tiedonjulkistamisen apurahan hakijoita oli vuonna 2015 ennätysmäärä: toimisto vastaanotti yhteensä 456 hakemusta. Apuraha myönnettiin 56 hakijalle, joista 12:lle myönnettiin puolivuotinen työskentelyapuraha (10 000 euroa). Jaettujen apurahojen yhteismäärä oli 290 000 euroa. Tiedonjulkistamisen apurahoituksen hakupaineen lisääntyminen ja päätösaikataulu ylittävät neuvottelukunnalle osoitettujen henkilöresurssien määrän. Samoin neuvottelukunnan jäsenten talkootyönä tekemä arviointityö on kasvanut ja on sietokyvyn rajoilla. Toimivuonna käynnistettiin suunnittelu apurahojen hakuprosessin virtaviivaistamiseksi ja haku- ja päätösaikataulun muuttamiseksi. [Uusittu hakukäytännö tulee voimaan toukokuussa 2016.](#)

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan merkitys asiantuntijatahona on voimistunut. Pääsihteeri Kettusen luottamustehtäviä ovat hallitusjäsenyys Tutkijoiden ja kansanedustajien seurassa – TUTKAS, Suomen Tiedetoimittajain liitossa ja Tieteen tiedotus ry:ssä. Kettunen on Suomen Unesco-toimikunnan jäsen, toimii Turun kansainvälisten kirjamessejen päätoimikunnan puheenjohtajana, Tieteessä tapahtuu -lehden toimitusneuvoston ja Tieteen päivien suunnitteluryhmän jäsenenä, Tietokirja.fi-tapahtuman ohjelma- ja järjestelytoimikunnan jäsenenä sekä 2015 ja 2016 eurooppalaisen tiedejournalistien tapaamisen, European Conference for Science Journalists, järjestelytoimikunnassa. Kettunen on myös ruotsalaisten Riksbankens Jubileumsfondin ja Vitterhetsakademienin rahoittaman Addeto – Tietoa ja tutkimusta Suomesta -tietopalvelun ohjausryhmän jäsen ja toimii EU-rahoitteisen SiS.net-hankkeen (Network of National Contact Points for Science with and for Society in Horizon 2020) asiantuntijaryhmässä.

Vuonna 2015 TJNK:n toiminnan virstanpylväitä oli [Tietokirjallisuuden teesien laatiminen](#) yhteistyössä tietokirjallisuuden kentän toimijoiden kanssa sekä yhdessä Tutkimuseettisen neuvottelukunnan kanssa tehty aloite Tutkimuseettikan ja tiedeviestinnän opintomateriaalinen tuottamiseksi. Neuvottelukunta keräsi vuoden 2015 toukokuussa tietoa tutkijoiden saamasta yleisöpalautteesta heidän esiintyessään asiantuntijaroolissa julkisuudessa. [Tulokset julkistettiin](#) loppuvuodesta 2015.

Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tutkimuseettinen neuvottelukunta saivat joulukuussa OKM rahoituksen hankkeelle *Tiedon jakaminen luo vaikuttavuutta: tekijyys, tiedon kuratointi ja hyvät tiedeviestinnän käytänteet*. Hanke jatkuu vuoden 2017 loppuun.

Neuvottelukunta järjestää seminaareja ja tapahtumia, jotka käsittelevät tiedonjulkistamiseen liittyviä ajankohtaisia kysymyksiä. Tiedonjulkistamisen neuvottelukunnan toiminnan esittely ja yksityiskohtainen toimintakertomus ovat verkkosivuilla www.tjnk.fi.

JULKAISUFOORUMIN VUOSI 2015

Julkaisufoorumi koordinoi ja kehittää tieteellisen julkaisutoiminnan laadunarviointia tukevaa järjestelmää, joka perustuu kaikki tieteenalat kattavaan tieteellisten julkaisusarjojen, konferenssien ja kirjakustantajien tasoluokitukseen. Luokitusta käytetään vuodesta 2015 lähtien tieteellisten julkaisujen laadun indikaattorina yliopistojen rahoitusmallissa (A 3.7.2014/526).

Julkaisukanavien arvioinnin suorittavat 23 tieteenalakohtaista asiantuntijapaneelia, joihin kuuluu yli 200 asiantuntijajäsentä suomalaisista yliopistoista ja tutkimuslaitoksista. Paneelien asettamisesta ja arviointityön valvonnasta vastaa Valtuuskunnan hallituksen nimittämä ohjausryhmä. Valtuuskunnassa työskenteli vuonna 2015 kaksi Julkaisufoorumin työntekijää, suunnittelijat Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth. Lisäksi Mikko Rantanen toimi avustajana ajalla 5.10.–27.11.2015.

Vuonna 2015 järjestettiin neljä täydennysarviointia, joiden yhteydessä paneelit arvioivat 1700 aiemmin luokitamatonta julkaisukanavaa ja käsittelivät nostoehdotuksia tasoluokasta 0 tasoluokkaan 1. Lisäksi paneelit tarkistivat yli 250 tasoluokkaan 1 sijoitettua Jeffrey Beallin ylläpitämälle ns. ”predatory open-access” -listalle kuluva lehteä. Näistä 4/5 laskettiin tasoluokkaan 0.

Julkaisufoorumi määrittä yhteistyössä CSC:n kanssa kanavat ja tasoluokat yli 25000:lle yliopistojen raportoimalle tieteelliselle vertaisarvioitulle artikkelille ja kirjalle. Näiden lisäksi käsiteltiin OKM:n julkaisutiedonkeruuseen liittyvien valtion tutkimuslaitosten ja sairaanhoitopiirien julkaisut. Samalla tunnistettiin täydennysarviointia varten aiemmin arvioimattomat foorumit. Julkaisutiedot on julkaistu opetushallinnon Vipunen-tilastopalvelussa ja Kansalliskirjaston Juuli-julkaisutietoportaaliin.

Tiedeyhteisön edustajat tekivät Julkaisufoorumin ehdotussivujen kautta 1 300 julkaisukanavia koskevaa lisäys- ja tasoluokitusehdotusta. Ulkoisen viestinnän tehostamiseksi vuonna 2015 toteutettiin Julkaisufoorumin verkkosivujen kokonaisvaltainen uudistus. Uudet verkkosivut toimivat osoitteessa www.julkaisufoorumi.fi. Sivustolla oli arkisin keskimäärin 600 käyttökertaa päivässä, ja koko vuonna käyttökertoja kertyi yhteensä yli 160 000.

Julkaisufoorumi osallistui ministeriön työryhmiin, jotka käsittelivät julkaisutiedonkeruun kehittämistä ja julkaisutoiminnan arviointia. Julkaisufoorumia ja TSV:n vertaisarviointitunnusta esiteltiin tilaisuuksissa ja kirjoituksissa.

CSC:n kanssa jatkettiin Julkaisufoorumin tietoteknisten palveluiden kehittämistä. Yliopistoille avattiin rajapinta, jonka kautta ne voivat integroida julkaisukanavatietoja omiin järjestelmiinsä. Lisäksi valmisteltiin julkaisukanavatietokannan ja arviointisivuston liittäminen Virta-julkaisutietopalveluun. Julkaisukanavien metatietoihin tehtiin laajoja, muun muassa ISSN-tunnuksiin, nimekkeisiin ja ISBN-tunnuksiin kohdistuneita tarkistuksia ja korjauksia tietojen laadun ja käytettävyyden parantamiseksi.

Yhteistyössä Norjan, Tanskan, Ruotsin ja Islannin kanssa käynnistettiin hanke yhteispohjoismaisen julkaisukanavaluettelon (”Nordic list”) rakentamiseksi. Toimintaa koordinoi Norwegian Social Science Data Services (NSD) ja perustamis- ja kehityskustannuksiin hanke saa rahoitusta Nordforskilta.

Julkaisufoorumille nimitettiin syksyllä 2015 uusi ohjausryhmä kaudelle 2016-2019. Valtuuskunnan hallituksen kokouksessaan 2. joulukuuta nimittämän ohjausryhmän kokoonpano on seuraava:

Puheenjohtaja: Hallituksen puheenjohtaja Keijo Hämäläinen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Asiantuntijajäsenet:

Akatemiaprofessori Dennis Bamford (Helsingin yliopisto / luonnontieteet, lääke- ja terveystieteet)

Ylitarkastaja Jukka Haapamäki (opetus- ja kulttuuriministeriö)

Tietojärjestelmäasiantuntija Jyrki Ilva (Kansalliskirjasto)

Professori Satu Lahti (Turun yliopisto / lääke- ja terveystieteet)

Kirjastonjohtaja Riitta Lähdemäki (Suomen yliopistokirjastojen neuvosto)

Pääjohtaja Heikki Mannila (Suomen Akatemia)

Rehtori Matti Manninen (Suomen yliopistot UNIFI ry)

Professori Kimmo Nuotio (Helsingin yliopisto / yhteiskuntatieteet)

Kehityspäällikkö Tuija Raaska (CSC – Tieteen tietotekniikan keskus)

Professori Tiina Onikki-Rantajääskö (Helsingin yliopisto / humanistiset tieteet)

Professori Risto Rinne (Turun yliopisto / yhteiskuntatieteet)

Professori Olli Silvén (Oulun yliopisto / tekniikka)

Sihteeristö:

Suunnittelija Janne Pölönen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Suunnittelija Anna-Sofia Ruth (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Lea Ryyänen-Karjalainen (Tieteellisten seurain valtuuskunta)

Toiminnanjohtaja Leena Wahlfors (Suomen yliopistot Unifi ry)

TIETEELLISTEN SEURAIN VALTUUSKUNNAN JÄSENSEURAT 2015

Seuran nimi	perustamis- vuosi	jäseneksi hyväksymis- vuosi	jäsenmäärä
Aerosolitutkimusseura	1983	1992	110
Aikuiskasvatuksen Tutkimusseura	1940	1984	234
Akustinen Seura	1943	1993	245
Alkoholi- ja huumetutkijain Seura	1960	2008	230
Alue- ja Ympäristötutkimuksen Seura	1971		107
Ammattikoulutuksen tutkimusseura OTTU	1992	1996	60
Arkistoyhdistys – Arkivföreningen	1947	1996	450
Aue-säätiö	1985	2015	
Bibliothecarii Medicinae Fenniae	1980	2008	107
BirdLife Suomi	1974	2005	10000
Bysantin tutkimuksen seura	1981	1988	72
Dendrologian Seura – Dendrologiska Sällskapet	1969	1984	1505
Diakonian tutkimuksen seura	2002	2007	899
Edistysellinen tiedeliitto	1972	2013	380
Ekonomiska Samfundet i Finland	1894	1982	496
Elintarviketieteiden Seura	1947	1984	1127
Entomologiska Föreningen i Helsingfors – Helsingin Hyönteistieteellinen Yhdistys	1919	1982	274
Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen tutkimuksen seura ETMU	2003	2008	271
Eurooppalaisen filosofian seura	1993	2011	143
Eurooppaoikeuden yhdistys	1983	2015	253
Finska Kemistsamfundet – Suomen Kemistiseura	1891	1982	292
Finska Läkaresällskapet	1835	1899	1038
Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura	1838	1899	347
Fysikaalisen farmasian yhdistys	1988	2011	120
Fysikersamfundet i Finland – Suomen fyysikkojen seura	1947	1982	105
Föreningen för nordisk filologi	1932	1982	93
Geodesian ja fotogrammetrian seura	1931	1984	220
Geofysiikan Seura	1926	1982	235
Glossa – Keskiajan tutkimuksen seura	1996	2004	110
Hallinnon Tutkimuksen Seura	1981	1983	680
Helsingin Seudun Lintutieteellinen Yhdistys Tringa – Helsingforstraktens Ornitologiska Föreningen Tringa	1974	1982	1960
Historiallinen Yhdistys	1890	1989	117
Historian Ystävien Liitto	1926	1982	1100
Historiska föreningen	1914	1982	368
Hoitotieteiden Tutkimusseura (HTTS)	1987	1990	1040
Hoitotyön tutkimussäätiö	1965	1997	172
ICOMOSin Suomen osasto	1967	1994	177
Ilmansuojeluyhdistys (FAPPS)	1976	1984	475
Infektio- ja tartuntatautien tutkimusyhdistys – Föreningen för infektionssjukdomsforskning	1966	1996	533
Informaatiotutkimuksen yhdistys (ITY)	1979	1993	131
International Fiscal Association, Suomen Osasto	1967	1998	228
Juridiska Föreningen i Finland	1862	1982	700
Järjestötutkimuksen Seura	1987	1995	30
Kalevalaseura-säätiö	1911	1982	443
Kansainvälisen Hallintotieteiden Instituutin Suomen osasto	1956		50
Kansainvälisten suhteiden tutkimuksen seura	1993	1999	150
Karjalan teologinen seura	2003	2008	124
Karl Marx -seura	1997	2010	151
Kasvinsuojeluseura	1931	1982	1200
Kasvun ja vanhenemisen tutkijat	1980	1992	350

Kauppatieteellinen yhdistys	1931	1983	400
Kehitystutkimuksen seura	1986		152
Kemiallisteknillinen Yhdistys – Kemisktekniska Föreningen	1970	1982	500
Kirjallisuudentutkijain Seura	1927	1982	170
Klassillis-filologinen yhdistys – Klassisk-filologiska föreningen	1882	1982	103
Korkeakoulututkimuksen seura	1999	2010	100
Kotikielen Seura	1876	1982	766
Kulttuurintutkimuksen seura	2008	2009	253
Kulutustutkimuksen seura	2001	2006	60
Kunnallistieteen yhdistys – Föreningen för kommunalvetenskap	1971	1982	482
Lapin tutkimusseura	1959	1982	180
Lapsuudentutkimuksen seura	2008	2013	100
Liikennesuunnittelun Seura	1974	2008	210
Liikuntatieteellinen Seura	1933	1982	986
Lounais-Hämeen Luonnonsuojeluyhdistys (LHLY)	1951	1982	1346
Luonnonfilosofian seura – Samfundet för naturfilosofi	1988	1993	47
Luther-Agricola-Seura	1940	1982	46
Lääketieteellinen Radioisotooppiyhdistys – Finlands Medicinska Radioisotopförening	1959		300
Lääketieteellisen fysiikan ja tekniikan yhdistys (LFTY)	1968	1985	149
Maanmittaustieteiden Seura	1926	1982	643
Maaseudun uusi aika	1999	2012	260
Maaseutuoikeuden Seura	1989	2004	30
Matematiikan ja luonnontieteiden opetuksen tutkimusseura	1983	2007	49
Media- ja viestintätieteellinen seura Mevi	1974		513
Mediakasvatusseura	2005	2011	247
Meijeritieteellinen Seura	1937	1982	176
Metsähistorian Seura	1994	2006	334
Mikael Agricola -seura	2006	2013	74
Nordenskiöld-samfundet i Finland	1939	1982	930
Nuorisotutkimusseura	1988	1993	260
Oikeus- ja yhteiskuntatieteellinen yhdistys	1970	1988	253
Oulun Historiaseura	1933	1982	137
Oulun Luonnonystäväin Yhdistys	1925	1982	441
Pohjois-Karjalan historiallinen yhdistys	1972	2002	228
Pohjoismaiden Maataloustutkijain Yhdistys, Suomen osasto	1918	1982	268
Pohjoismaiden tie- ja liikennefoorumi (PTL), Suomen osasto	1935	1982	170
Pohjois-Suomen Historiallinen Yhdistys	1976	1982	200
Pohjois-Suomen Maantieteellinen Seura	1963	2001	68
Porthan-Seura	1936	1982	200
Prologos	1989	2007	150
Puheen ja kielen tutkimuksen yhdistys	1963	1996	450
Rakennustaiteen seura – Samfundet för byggnadskonst	1955	1994	570
Rakennustietosäätiö RTS	1932	1984	56
Rakenteiden Mekaniikan Seura	1970	1982	180
Saksalainen kirjastoyhdistys – Tyska biblioteks-föreningen	1955	2005	342
Sidekudostutkijat	1973	2010	115
Siirtolaisuusinstituutti	1974	2015	
Skepsis	1987	1991	1150
Societas biochemica, biophysica et microbiologica Fenniae	1945	1982	880
Societas Gerontologica Fennica	1948	1992	280
Societas pro Fauna et Flora Fennica	1821	1899	970
Sosiaali- ja terveydenhuollon tietojenkäsittely -yhdistys	1974	2008	200
Sosiaalilääketieteen yhdistys	1968	1982	525
Sosiaalipoliittinen yhdistys	1909	1982	736
Sosiaalityön tutkimuksen seura	1998	2001	503
Sukupuolentutkimuksen seura – Sällskapet för genusforskning ry (SUNS)	1988	1989	550
Suomalainen Lakimiesyhdistys	1898	1982	2408
Suomalainen Lääkäriseura Duodecim	1881	1929	19500

Suomalainen Teologinen Kirjallisuusseura	1891	1982	700
Suomalainen Tiedekatemia	1908	1909	800
Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	1831	1899	4500
Suomalaisten Kemistien Seura	1919	2000	2880
Suomalais-Ugrilainen Seura	1883	1899	800
Suomen 1700-luvun tutkimuksen seura	2001	2008	103
Suomen Aivotutkimusseura	1973	1987	200
Suomen Aktuaariyhdistys	1922	2000	353
Suomen Antropologinen Seura	1972	1982	345
Suomen Arkeologinen Seura	1982	1988	185
Suomen Arkkitehtiliitto – Finlands Arkitektförbund (SAFA)	1892	1985	3102
Suomen arviointiyhdistys	1999	2012	200
Suomen Ateenan-instituutin säätiö – Stiftelsen för Finlands Atheninstitut	1983	1995	
Suomen Atomiteknillinen Seura – Atomtekniska Sällskapet i Finland	1966	1982	791
Suomen Automaatioseura	1953		1700
Suomen Betoniyhdistys	1925	1984	760
Suomen Biologian Seura Vanamo	1896	1932	1521
Suomen Biostatistiikan Seura	1987	2010	280
Suomen Egyptologinen Seura – Egyptologiska Sällskapet i Finland	1969	1982	590
Suomen Eksegeettinen Seura	1938	1982	231
Suomen Elokuvatutkimuksen Seura	1985	1990	180
Suomen Eläinlääkäriiliitto	1892	1982	1598
Suomen epidemiologian seura	2000	2008	130
Suomen Estetiikan Seura	1972	1984	100
Suomen Etnomusikologinen Seura	1974	1989	151
Suomen Farmakologiyhdistys	1948	2002	500
Suomen farmaseuttinen yhdistys – Farmaceutiska föreningen i Finland	1887	1982	300
Suomen filosofian ja fenomenologisen tutkimuksen seura SFFS			
- Societas philosophica et phaenomenologica Finlandiae	1962		98
Suomen Filosofinen Yhdistys, Filosofiska Föreningen i Finland	1873	1982	547
Suomen fotoniikan seura	1996	2004	244
Suomen Fysiologiyhdistys – Societas Physiologica Finlandiae	1961	1982	230
Suomen Fyysikkoseura – Finlands Fysikerförening	1947	1982	906
Suomen Geologinen Seura – Geologiska Sällskapet i Finland	1886	1982	1000
Suomen geoteknillinen yhdistys – Finlands geotekniska förening	1951	1985	484
Suomen Hahmontunnistustutkimuksen Seura	1977	1983	349
Suomen Hammaslääkäriseura Apollonia	1892	1959	6283
Suomen Heraldinen Seura – Heraldiska Sällskapet i Finland	1957	2003	175
Suomen Historiallinen Seura – Finska Historiska Samfundet	1875	1899	908
Suomen Hyönteistieteellinen Seura	1935	1982	321
Suomen inversioseura	1998	2015	173
Suomen Itämainen Seura – Finska Orientsällskapet	1917	1982	288
Suomen Kansainvälisoikeudellinen Seura	1983	1988	212
Suomen Kansantietouden Tutkijain Seura	1937	1982	168
Suomen kansatieteilijöiden yhdistys Ethnos	1972	1982	330
Suomen Kardiologinen Seura – Kardiologiska Föreningen i Finland	1967	1995	785
Suomen Kartografinen Seura	1957	1984	141
Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura	1935	1984	79
Suomen Kasvatustieteellinen Seura	1967	1982	650
Suomen Kaupunkitutkimuksen Seura	1999	2006	85
Suomen Keltologinen Seura – Finlands Keltologiska Sällskap (SFKS)	1991	1994	40
Suomen keskiajan arkeologian seura – Sällskapet för medeltidsarkeologi i Finland	1990	1994	270
Suomen Kielen Seura	1929	1982	211
Suomen kielitieteellinen yhdistys	1977	1983	260
Suomen Kiinteistöarviointiyhdistys	1978	1985	180
Suomen kirjahistoriallinen seura	1997	2012	104
Suomen kirkkohistoriallinen seura – Finska kyrkohistoriska samfundet	1891	1982	690
Suomen Kirurgiyhdistys	1925	1982	1271

Suomen klassillisen arkeologian seura	1992	2012	80
Suomen Kliinisen Farmakologian Yhdistys	1994	2000	125
Suomen Kliinisen Kemian Yhdistys	1947		300
Suomen koe-eläintieteen yhdistys FinLAS	1986	2008	47
Suomen kognitiivisen kielentutkimuksen yhdistys FiCLA	1999	2007	90
Suomen Kriminalistiyhdistys – Kriminalistföreningen i Finland	1934	1982	240
Suomen kuntatekniikan yhdistys	1926	1983	694
Suomen Laatuyhdistys	1966	1985	2220
Suomen Lastenpsykiatriyhdistys	1956	2008	310
Suomen Limnologinen Yhdistys – Limnologiska Föreningen i Finland	1950	1982	180
Suomen luonnonsuojeluliitto	1938	1982	30000
Suomen Lähi-idän instituutin säätiö	1994	2003	
Suomen lääketieteen filosofian seura	1994	2004	86
Suomen Lääketieteen Historian Seura	1961	1991	456
Suomen Lääkintäoikeuden ja -etiikan Seura	1980	2002	262
Suomen Maantieteellinen Seura – Geografiska Sällskapet i Finland	1888	1899	800
Suomen Maaperätieteiden Seura	1971	2001	230
Suomen Maataloustieteellinen Seura	1909	1982	481
Suomen matemaattinen yhdistys	1868	1982	308
Suomen matkailututkimuksen seura	2004	2013	126
Suomen Merihistoriallinen Yhdistys – Sjöhistoriska föreningen i Finland	1963	1984	269
Suomen Metsätieteellinen Seura	1909	1982	550
Suomen Mineraloginen Seura	1957	1982	87
Suomen Muinaismuistoyhdistys	1870	1899	622
Suomen musiikkitieteellinen seura – Musikvetenskapliga sällskapet i Finland	1916	1982	250
Suomen neurologinen yhdistys	1961	1995	490
Suomen Nuorisopsykiatrinen yhdistys	1977	1994	461
Suomen oikeusfilosofinen yhdistys SOFY	1977	1997	74
Suomen Operaatiotutkimusseura	1973	1984	133
Suomen Oppihistoriallinen Seura – Finlands Lärdomshistoriska Samfund	1966	1982	130
Suomen Patologiyhdistys	1945	1982	200
Suomen Perhostutkijain Seura	1955	1982	1000
Suomen Psykiatriyhdistys – Psykiaterföreningen i Finland	1913	1982	1314
Suomen Psykoanalyttinen Yhdistys – Finska Psykoanalytiska Förening	1967	1982	178
Suomen Psykologinen Seura	1952	1982	1000
Suomen Queer-tutkimuksen Seura	2004	2010	
Suomen Rakennusinsinöörien Liitto RIL	1934	1984	5000
Suomen rauhantutkimusyhdistys	1971	1982	220
Suomen Ravitsemustieteen Yhdistys – Föreningen för Näringslära i Finland	1985	1989	425
Suomen Sammalseura	1987	1990	78
Suomen Semiotiikan Seura	1979	1988	184
Suomen Sieniseura	1948	1982	850
Suomen Slavistipiiri – Finlands Slavistkrets	1964	1987	100
Suomen sosiaalipedagoginen seura	1997	2010	100
Suomen Sotahistoriallinen Seura, Krigshistoriska Samfundet i Finland	1944	1982	1037
Suomen Sotahistorian Komissio – Militärhistoriska Kommissionen i Finland	1954	1995	87
Suomen Sotatieteellinen Seura	1927	1982	934
Suomen soveltavan kielitieteen yhdistys AFinLA	1970	1982	200
Suomen Sukututkimusseura	1917	1982	5586
Suomen taidekasvatuksen tutkimusseura	1983	2015	58
Suomen taloushistoriallinen yhdistys – Ekonomisk-historiska föreningen i Finland	1952		93
Suomen Tekoälyseura (STeS)	1986	1990	200
Suomen Telelääketieteen ja e-Health seura (STeHS)	1995	2008	296
Suomen Teollisoikeudellinen Yhdistys	1931	1982	400
Suomen tiedetoimittajain liitto – Finlands vetenskapsredaktörers förbund	1985		835
Suomen tieteellinen kirjastoseura	1929	1982	680
Suomen tieteen- ja teknologiantutkimuksen seura	1985	1989	104
Suomen Tilastoseura	1920	1982	330

Suomen Toksikologiyhdistys (STY)	1979	1995	316
Suomen Tribologiayhdistys	1977	1984	111
Suomen Työterveyslääkäriyhdistys	1946	1995	1550
Suomen Tähtitieteilijäseura	1969	1982	110
Suomen urheiluhistoriallinen seura	1992	1996	82
Suomen Uskontotieteellinen Seura	1963	1982	120
Suomen valtiosääntöoikeudellinen seura	1982	2013	51
Suomen Vammaistutkimuksen Seura	2006	2015	60
Suomen Verenpaine yhdistys	1989	2012	645
Suomen Vesiyhdistys	1969	1984	432
Suomen Väestötieteen Yhdistys	1973	1982	101
Suomen Yhdysvaltain tutkimuksen seura	1995	2013	38
Suomen Ympäristöoikeustieteen Seura (SYS)	1980	1983	355
Suoseura	1949	1982	420
Svenska litteratursällskapet i Finland	1885	1899	1120
Svenska skolhistoriska föreningen i Finland	1949	1985	100
Svenska tekniska vetenskapsakademien i Finland	1921	1982	175
Säätiö Institutum Romanum Finlandiae – Stiftelsen Institutum Romanum Finlandiae	1938	1982	
Taidehistorian seura – Föreningen för konsthistoria	1973	1982	503
Taloudellisen yhteistyön ja osuustoiminnan tutkimuksen seura Kooperatiivi	1984	2001	35
Taloustieteellinen Yhdistys	1884	1982	1058
Tampereen Historiallinen Seura	1925	1982	140
Teatterintutkimuksen seura – TeaTS	2002	2007	80
Tekniikan Akateemisten Liitto TEK	1896		65000
Tekniikan Historian Seura THS	1926	1997	350
Teknillisten Tieteiden Akatemia – Akademien för Tekniska Vetenskaper	1957	1982	419
Tekniska Föreningen i Finland	1880	1985	4457
Teologinen Julkaisuseura	1966	2004	2000
Terveystaloustieteen Seura	1992	2000	100
Tieteellinen hypnoosi – Vetenskaplig hypnos	1959	2005	176
Tieteen tiedotus	1980	1983	84
Tietojenkäsittelytieteen Seura	1982	1984	420
Tulevaisuuden tutkimuksen seura	1980	1984	689
Turun Eläin- ja Kasvitieteellinen Seura	1923	1984	70
Turun Historiallinen Yhdistys	1923	1982	224
Turun korkeakoulujen yhteiskunnallis- taloudellinen tutkimusyhdistys	1957	1984	153
Tutkijaliitto	1976	2011	160
Työelämän tutkimusyhdistys	1991	1993	300
Työoikeudellinen Yhdistys	1958	2005	300
Työväen historian ja perinteen tutkimuksen seura	1984	1989	239
Tähtitieteellinen yhdistys Ursa	1921	1982	17968
Uusfilologinen yhdistys – Nyfilologiska föreningen	1887	1982	244
Valtiotieteellinen yhdistys – Statsvetenskapliga föreningen	1935	1982	590
Venäjän ja Itä-Euroopan tutkimuksen seura – Sällskapet för Rysslands- och Östeuropaforskning	1989	1994	318
Westermarck Society, The	1940	1982	1215
Visaseura	1956	2005	392
Yhdyskuntasuunnittelun seura	1959	1982	300
Yhteiskunnallisen ja kulttuurisen eläintutkimuksen seura	2009	2014	84
Yhteiskuntatieteellisen ympäristötutkimuksen seura	1994	1997	180
Ympäristötieteellinen Seura	1987	1989	90
Yva (Ympäristövaikutusten arviointi)	1994	2014	200

2015 TOIMINNAN TULOKSIA JA TUNNUSLUKUJA

Julkaisut ja artikkelit

Kirjoittaja	Nimi	Julkaisu / julkaisija
Janne Pölönen, Elea Giménez-Toledo, Jorge Mañana-Rodríguez, Tim Engels, Peter Ingwersen, Gunnar Sivertsen, Frederik Verleysen ja Alesia Zuccala	The Evaluation of Scholarly Books as a Research Output. Current Developments in Europe	Proceedings of ISSI 2015 Istanbul: 15th International Society of Scientometrics and Informetrics Conference, Istanbul, Turkey, 29 June to 3 July, 2015, Bogaziçi University Printhouse
Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth	Julkaisufoorumin 2014 päivitysarvioinnin loppuraportti	Tieteellisten seurain valtuuskunnan verkkojulkaisuja 3/2015
Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth	Julkaisufoorumin tasovaatimuksia on kiristetty	Tieteessä tapahtuu 1/2015
Janne Pölönen ja Otto Auranen	Ohjaako rahoitusmalli laadun sijasta määrän tuottamiseen?	Suomen Akatemian Blogit 23.4.2015
Janne Pölönen	Suomenkieliset kanavat ja julkaisut Julkaisufoorumissa	Media & Viestintä 38/2015
Janne Pölönen ja Olli Poropudas	Kohti tieteenalojen tasa-arvoa	Tieteessä tapahtuu 2/2015
Janne Pölönen, Olli Poropudas, Jukka Haapamäki, Anu Nuutinen, Olli Eskola, Yrjö Leino, Hanna-Mari Puuska	Suomalaisen yliopistotutkimuksen tuottavuus ja vaikuttavuus. Opetus- ja kulttuuriministeriön profiiliryhmän raportti	Opetus- ja kulttuuriministeriön julkaisuja 5/2015
Anna-Sofia Ruth	Julkaisufoorumin tietokantasisällöt laajempaan käyttöön	Tietolinja 2/2015
Anna-Sofia Ruth ja Janne Pölönen	Julkaisuindikaattorit eivät sovellu yksittäisen tutkijan arviointiin	Acatiimi 4/2015

Esitelmät konferensseissa, seminaareissa, tilaisuuksissa

Esittäjä	Nimi	Konferenssi tms.	Ajankohta ja paikka
Ilari Hetemäki	Tiedeviestinnän kohtaamisia ja tiloja	Suomen tiedetoimittajain liiton 30-vuotisjuhlaseminaari	2.10.2015 Turun kirjamessut
Jani Laatikainen ja Johanna Lilja	OJS-palvelun kehittäminen	Artiva-seminaari	4.2.2015 Helsingin yliopisto
Johanna Lilja	Tieteelliset seurat ja monografiajulkaisemisen rahoitus	Ajankohtaista julkaisemisessa -päivä	6.3.2015 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Amazon-pilotin kokemuksia ja Amazon-myyntin jatko	Ajankohtaista julkaisemisessa -päivä	6.3.2015 Tieteiden talo
Johanna Lilja	Open Access Monographs: Situation in Finland	Knowledge Exchange OA Expert Group Meeting	27.-28.5. 2015, Kööpenhamina, DEFF offices
Johanna Lilja	Sähköisen julkaisemisen palvelut TSV:llä – nyt ja tulevaisuudessa	Sähköisen julkaisemisen päivä	28.9.2015, Tieteiden talo
Johanna Lilja	Welcome to the House of Sciences / Making it viable: enabling Open Access for Finnish Scholarly Journals -posterit	International Workshop on Forest Science Publishing	15.10.2015, Tieteiden talo
Johanna Lilja	Kotimainen tieteellinen julkaiseminen ja avoimuus	Kansalliskirjaston kirjastoverkkopäivät	21.10.2015, Helsinki, Metsätalo

Johanna Lilja	Funding of Finnish scholarly journals	Workshop on the APC-equivalent funding mechanism	11.12.2015 Haag, Royal Library
Johanna Lilja ja Jyrki Ilva	Making it viable: enabling Open Access for Finnish Scholarly Journals -posterit	CERN Workshop on Innovations in Scholarly Communication OAI9	17.-19.6., Geneve
Johanna Lilja ja Riitta Koikkalainen	Tiedekustantajien näkemyksiä lehtiensä taloudesta ja tulevaisuudesta	Kokemuksia tieteellisestä kirjoittamisesta ja julkaisemisesta -seminaari	5.6.2015, Tieteiden talo
Ilkka Niiniluoto	Julkaisufoorumin tausta, tavoitteet ja päivitysarviointi	Julkaisufoorumi-seminaari	2.2.2015, Tieteiden talo
Antti-Jussi Nygård ja Johanna Lilja	Kotimaiset tieteelliset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan	Avoimen tieteen ja tutkimuksen foorumi	11.11.2015 Tampere, Tampereen yliopisto
Antti-Jussi Nygård	OJS:n käyttö tieteellisten lehtien toimitustyössä ja TSV:n kehittämishanke	OJS-työpaja (Tiedekustantajien liitto)	12.11.2015, Tieteiden talo
Antti-Jussi Nygård	Kotimaiset tieteelliset lehdet avoimiksi ja vaikuttamaan: infrastruktuurin kehittäminen	ATT-hankkeen palvelutyöryhmä	17.11.2015, Opetus- ja kulttuuriministeriö
Janne Pölönen ja Otto Auranen	Julkaisupaine suomalaisessa tiedeyhteisössä	Digitalisoituminen ja tiede -symposiumi	9.6.2015, Helsingin yliopisto
Janne Pölönen ja Otto Auranen	Julkaisupaine ja tutkimustuloksellisuus suomalaisessa tiedeyhteisössä	Bibliometriikkaseminaari	16.10.2015, Helsingin yliopisto
Janne Pölönen ja Anna-Sofia Ruth	Ajankohtaista Julkaisufoorumista	Julkaisutiedonkeruuseminaari	31.8.2015, Åbo Akademi
Janne Pölönen	Suomen- ja ruotsinkielisten julkaisufoorumien tasoluokittelu	Keskustelutilaisuus kotimaisesta tiedejulkaisemisesta	2.3.2015, Svenska Social- och kommunalhögskolan
Janne Pölönen	Jufo-luokitus ja tutkijan arviointi	Professoriliitto – Paikallistoiminnan kehittämiseminaari	28.5.2015, Mustion linna
Janne Pölönen	Johdatus julkaisufoorumin toimintaan	Metodifestivaali	19.8.2015, Tampereen yliopisto
Janne Pölönen	Julkaisufoorumin käyttö tutkimuksen arvioinnissa	KOTA-seminaari	1.9.2015, Åbo Akademi
Janne Pölönen	Julkaisukohtainen kirjoittajien lukumäärä tieteellisissä julkaisuissa: kansainvälinen kehitys ja tieteenaloittaiset erot OKM-julkaisuaineistossa	Tekijyys tieteessä-seminaari	25.11.2015, Tieteiden talo
Anna-Sofia Ruth ja Janne Pölönen	Tiedekustantajien vertaisarviointikäytännöt ja näkemyksiä Julkaisufoorumista	Kokemuksia tieteellisestä kirjoittamisesta ja julkaisemisesta -seminaari	5.6.2015, Tieteiden talo
Lea Ryyänen-Karjalainen	Tiedepoliittinen keskustelu Suomessa – TSV:n rooli ja näkökulmia	Hallinnon tutkimuksen seura, tiedepoliittinen kevätseminaari	17.4.2015 Tieteiden talo

Konferensseihin, seminaareihin, koulutukseen ja messuille osallistuminen

Osallistuja	Konferenssi tms	Paikka	Aika
Johanna Lilja	The Monograph: An old-fashioned publication forum or an ultimate scholarly achievement?	Helsinki, Kaisa-kirjasto	2.3.2015
Johanna Lilja	Suomen tiedekustantajien liiton järjestämä vierailu Leipzigin kirjamesseille	Leipzig	12.-13.3.2015
Anna-Sofia Ruth	Measuring Science and Research Performance-kurssi	Centre for Science and Technology Studies (CWTS), Leidenin yliopisto	16.-20.3.2015
Johanna Lilja	Seminaari tutkijan identifioinnista	Helsingin yliopisto	23.4.2015
Johanna Lilja	Kirja avoimessa tieteessä	Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden Seura	8.5.2015
Johanna Lilja	CERN Workshop on Innovations in Scholarly Communication OAI9	Geneve, University of Geneva	17.-19.6.
Janne Pölönen	20th Nordic Workshop on Bibliometrics and Research Policy	Akershus University College of Applied Sciences	1-2.10.2015
Johanna Lilja	Nordic Open Access Forum meeting	Oslo	7.10.2015
Johanna Lilja	EC Workshop on Alternative Open Access Publishing Models	Brysseli	12.10.2015
Johanna Lilja	International Workshop on Forest Science Publishing	Helsinki, Tieteiden talo	15.10.2015
Johanna Lilja	Kansalliskirjaston kirjastoverkkopäivät	Helsinki, Metsätalo	21.20.2015
Johanna Lilja	Open Access and New Forms of Academic Collaboration: A Humanities Perspective	Helsinki, Kaisa-kirjasto	5.11.2015
Johanna Lilja	The Humanities in the Digital Age: Access, Equality and Education	Helsinki, Suomalaisen Kirjallisuuden seura	6.11.2015
Antti-Jussi Nygård ja Johanna Lilja	Avoimen tieteen ja tutkimuksen foorumi	Tampere, Tampereen yliopisto	11.11.2015
Antti-Jussi Nygård	OJS-työpaja	Helsinki, Tieteiden talo	12.11.2015
Johanna Lilja	Pathways to Open Scholarship	Helsinki, Wanha Satama	30.11.-1.12.2015
Johanna Lilja	Workshop on the APC-equivalent funding mechanism	Haag, Royal Library	11.12.2015
Antti-Jussi Nygård ja Jani Laatikainen	YritysAkatemian koulutus: Palvelusopimusten laadinta	Helsinki, Radisson Blu Seaside	16.12.2015

TSVn järjestämät seminaarit ja muut tilaisuudet

Tilaisuuden nimi	Ajankohta ja paikka	Yhteistyökumppanit	Muut tiedot(esim.osallistujamäärä)
Julkaisufoorumi-seminaari	6.2.2015, Tieteiden talo		
Ajankohtaista julkaisemisessa	6.3.2015, Tieteiden talo		43 (ilmoittautunutta)
Tieteessä tapahtuu -foorumi 1: Yksittäisen tutkijan arviointi ja palkitseminen	31.3.2015 Tieteiden talo	TANK, TENK, TJNK, JUFO	60
Kokemuksia tieteellisestä kirjoittamisesta ja julkaisemisesta	5.6.2015, Tieteiden talo	Turun yliopisto	48 (ilmoittautunutta)
Julkaisuavustusinfo	28.8.2015, Tieteiden talo		35 (ilmoittautunutta)
Sähköisen julkaisemisen päivä	28.9.2015, Tieteiden talo		67 (ilmoittautunutta)
Tieteessä tapahtuu -foorumi 2: Yhteiskunnallinen vaikuttavuus ja sen arviointi	20.10.2015, Tieteiden talo	TANK, TENK, TJNK, JUFO	200 (100 salissa ja 100 etäyhteydellä)

Asiantuntijatehtävät ja muu vaikutustyö

Ehdokkaiden nimeäminen Suomen Akatemian tieteellisten toimikuntien jäseniksi vuosiksi 2016-2018

Ehdokkaiden nimeäminen Tutkimuseettisen neuvottelukunnan jäseniksi vuosiksi 2016-2019

af Forselles, Cecilia: Duodecim-seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

af Forselles, Cecilia: Suomen Saksan-instituutin valtuuskunnan jäsen

Hetemäki, Ilari: Tiedekeskus Heurekan säätiön valtuuskunnan jäsen

Hetemäki, Ilari: Turun kirjamessujen päätoimikunnan jäsen

Hämäläinen, Keijo: Helsingin kaupungin tiedepalkinto, asiantuntijaryhmä

Laatikainen, Jani: ATT-hanke, Palvelutyöryhmä

Laine, Tuija: Helsingin yliopistomuseon säätiön edustajiston jäsen

Lilja, Johanna: ATT-hanke, Julkaisujen avoimen saatavuuden edistäminen -työryhmä

Lilja, Johanna: ATT-hanke, Avoimen julkaisemisen yhtenäiset käytännöt ja tuki -työryhmä

Lilja, Johanna: Knowledge Exchange OA Expert Group

Lilja, Johanna: Suomen Kirjainstituutin Säätiön hallitus

Lilja, Johanna: Sastamalan Vanhan Kirjallisuuden Päivien hallitus

Martikainen, Tuomas: Duodecim-seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

Nygård, Antti-Jussi: Kansallisen ORCID-yhteistyöryhmän jäsen

Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Bibliometriikka-hankkeiden ohjausryhmän jäsen

Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Kansallisen julkaisutiedonkeruun yhteistyöryhmän jäsen

Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Tutkimuksen tieteidenvälisyys ja laatu-tutkimushankkeen ohjausryhmän jäsen

Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Ulkomaiset tutkijat ja julkaisuaktiivisuus-tutkimushankkeen ohjausryhmän jäsen
Pölönen, Janne: opetus- ja kulttuuriministeriön Yliopistotutkijoiden julkaisuaktiivisuus-tutkimushankkeen työryhmän jäsen
Pölönen, Janne: yhteispohjoismaisen Nordic List- julkaisukanavatietokanta-hankkeen ohjausryhmän jäsen
Pölönen, Janne: National expert for ERIH PLUS – European Reference Index for the Humanities and the Social Sciences
Ruth, Anna-Sofia: opetus- ja kulttuuriministeriön Yliopistotutkijoiden julkaisuaktiivisuus-tutkimushankkeen työryhmän jäsen
Ruth, Anna-Sofia: yhteispohjoismaisen Nordic List- julkaisukanavatietokanta-hankkeen ohjausryhmän jäsen
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Tiedekeskus Heurekan säätiön hallituksen jäsen
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Itä-Suomen yliopiston hallituksen jäsen 3/2015-, varapuheenjohtaja 4/2015-
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Suomen Japanin instituutin säätiön valtuuskunnan varapuheenjohtaja (varajäsen Erkki Hollo)
Ryynänen-Karjalainen, Lea: Veikkauksen edunvälittäjien verkosto
Ryynänen-Karjalainen, Lea: YAMK-koulutus vahvaksi TKI-vaikuttajaksi, ammattikorkeakoulujen valtakunnallisen hankkeen ohjausryhmän jäsen
Sariola, Hannu: Tiedekeskus Heurekan säätiön valtuuskunnan jäsen
Schulman, Harry: Duodecim-seuran kulttuuripalkinnon valitsemisvaliokunta

TSVn antamat lausunnot

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle: ORCID-tunnisteen käyttöönotto Suomessa, 11.5.2015

Lausunto opetus- ja kulttuuriministeriölle: Ehdotus valtioneuvoston asetukseksi tutkimus- ja innovaationeuvostoksi, 11.5.2015

Lausunto arkistolain jatkotyöryhmän muistiosta, 14.8.2015

TSV taustayhteisönä

- Helsingin yliopistomuseon säätiö
- Iberialais-amerikkalainen säätiö
- Suomen kirjainstituutin säätiö
- Suomen Japanin instituutin säätiö
- Suomen Lontoon instituutin säätiö
- Suomen Saksan instituutin säätiö
- Suomen-Viron instituutin säätiö
- Tiede-lehti
- Tiedekeskussäätiö Heureka

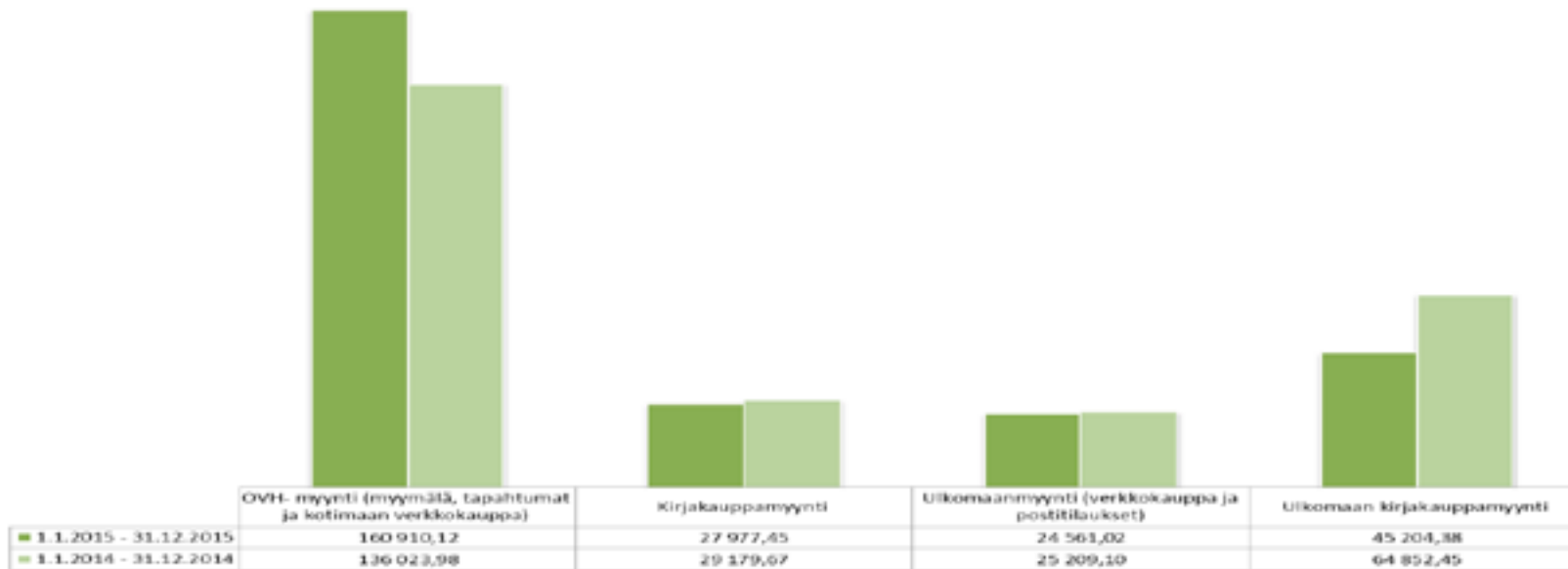
JULKAISUPALVELUJEN TUNNUSLUKUJA

Tiedekirjan verkkokauppaan tulleet nimekkeet

	2015	2014	2013
Kirjoja ja lehtien teemanumeroita	261	241	259

Tiedekirjan myynti

Bruttomyyntin vertailu 2015-2014

VARASTON TUNNUSLUKUJA

	2015	2014	2013
Varastoivia seuroja	142	118	92
Postitettuja lähetyksiä	29 782	38 683	39 624

VAIHTOKESKUKSEN TUNNUSLUKUJA

	2015	2014	2013
Vaihtavat seurat	68	68	69
Kotimaiset julkaisusarjat	181	186	190
Vaihtokumppanit	2335	2482	2650
Saapuvat sarjat	5483	5814	6413

HENKILÖSTÖÄ KOSKEVIA TUNNUSLUKUJA

Henkilöstö 31.12.2015	
vakinaiset tehtävät	32
määräaikaiset tehtävät	2
vakinaiset henkilöt	30
määräaikaiset henkilöt	4
päättäneet työsuhteet	2,5
henkilöstön vaihtuvuus	7,8%

Vakinaisen henkilöstön koulutustaso	
Tohtorin tai lisensiaatin tutkinto	6
Ylempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	12
Alempi korkeakoulututkinto (yliopisto, amk)	2
Ammatillinen tutkinto	5
Ylioppilastutkinto	2
Perusaste	3

Vakinaisen työsuhteen pituus	
30-39	1
20-29	3
10-19	8
4-9	9
1-3	7
alle vuosi	2

Vakinaisen henkilöstön ikäjakauma	
30 tai alle	1
31-39	6
40-49	11
50 tai yli	12
keski-ikä	47
mediaani	48

Vakinaisen henkilöstön sukupuolijakauma	
naiset	15
miehet	15

Valtuuskunnan toimielimet

Hallitus 2015 (varajäsen suluissa):

Valittuina vuosiksi 2013 – 2015

Professori Leif C. Andersson (professori René Gothóni), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Professori Pirjo Markkola (professori Kimmo Katajala), Suomen Historiallinen Seura

Professori Henrik Meinander (professori Håkan Andersson), Svenska Litteratursällskapet i Finland

Professori Eija Pouta (professori Heljä-Sisko Helmisaari), Suomen Metsätieteellinen Seura

Professori Markku Tykkyläinen (FT Pirjo Hellemaa), Suomen Maantieteellinen Seura

Valittuina vuosiksi 2014 – 2016

FT Tuomas Lehtonen (professori Ulla-Maija Forsberg), Suomalaisen Kirjallisuuden Seura ja Suomalais-Urgilainen Seura

FT Cecilia af Forselles (dosentti Heikki S. Vuorinen), Suomen Oppihistoriallinen Seura ja Suomen Lääketieteen Historian Seura

Professori Marianne Stenius (professori Carl G. Gahmberg), Finska Vetenskaps-Societeten – Suomen Tiedeseura

Professori Markku Leskelä (professori Marc Baumann), Suomalaisten Kemistien Seura ja Suomen Kemian Seura–Kemiska Sällskapet i Finland

Professori Keijo Hämäläinen (professori Olli Martio), Suomalainen Tiedeakatemia

Valittuina vuosiksi 2015–2017

Dosentti Hannu Karttunen (KL Juhani Tähtinen), Tähtitieteellinen yhdistys URSA ja Suomen kasvatuksen ja koulutuksen historian seura

Dosentti Tuomas Martikainen (FT Kaisa Vehkalahti), Etnisten suhteiden ja kansainvälisen muuttoliikkeen seura ja Nuorisotutkimusseura

Professori Ari Sihvola (professori Aarne Halme), Teknillisten Tieteiden Akatemia

Professori Kirsi Tirri (professori emeritus Erkki Hollo), Suomalainen tiedeakatemia

Professori Terhi-Anna Wilska (PhD Emilia Palonen), Westermarck-seura ja Valtiotieteellinen yhdistys

Työvaliokunta 2015

Professori Keijo Hämäläinen, puheenjohtaja

FT Cecilia af Forselles, varapuheenjohtaja

Professori Markku Leskelä

Professori Pirjo Markkola

Professori Tuomas Martikainen

Avustusjaosto 2013–2015

Professori Ari Sihvola, puheenjohtaja, luonnontieteet ja tekniset tieteet

Professori Mervi Helkkula, kielitieteet

Professori Jaakko Hyvönen, biotieteet

Professori Liisa Häikiö, yhteiskuntatieteet

Professori Kimmo Katajala, historia ja muut perinnetieteet

Tieteessä tapahtuu -lehden toimitusneuvosto

Professori Leif C. Andersson

Päätoimittaja Ilari Hetemäki

Professori Timo Honkela

Tiedetoimittaja Markus Hotakainen

Pääsihteeri Reetta Kettunen

Professori Tuija Laine

Professori Markku Löytönen (pj.)

Tutkijatohtori Nelli Piattoeva

Toiminnanjohtaja Lea Rynnänen-Karjalainen

Tieteen päivien 2015 ohjelmatoimikunta

Professori Ari Sihvola, puheenjohtaja

Professori Jaakko Hämeen-Anttila

Professori Kristina Lindström

Professori Pauliina Raento

Professori Eero Saksman

Professori Hannu Sariola

Professori emeritus Jorma Sipilä

Professori Marianne Stenius

Johtaja Teija Tiilikainen

Pääsihteeri Ilari Hetemäki

Tieteen päivien 2015 suunnitteluryhmä

Tiedottaja Risto Alatarvas, Suomen Akatemia

Tuottaja Katja Bargum, Yleisradio

Ohjelmapäällikkö Paula Havaste, Suomalainen Tiedokeskus Heureka

Tiedotuspäällikkö Ilari Hetemäki, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Pääsihteeri Reetta Kettunen, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta

Tiedeasiamies Kalle Korhonen, Koneen säätiö

Päätoimittaja Leena Rantajarvi, Suomen ympäristökeskus

Tieteen päivien 2017 ohjelmatoimikunta

Johtaja, Teija Tiilikainen, puheenjohtaja

Professori Kari Enqvist

Filosofian tohtori Cecilia af Forselles

Professori Jaakko Hämeen-Anttila

Professori Kristina Lindström

Professori Tomi Mäkelä

Akatemiaprofessori Uskali Mäki

Professori Pekka Orponen

Professori Jan Sundberg

Pääsihteeri Ilari Hetemäki

Arkistotyöryhmä 2014-2016

Johtaja Lauri Harvilahti, Suomalaisen kirjallisuuden seura, puheenjohtaja

Julkaisupäällikkö Johanna Lilja, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Arkivarie Maria Miinalainen, Svenska Litteratursällskapet

Toiminnanjohtaja Lea Rynänen-Karjalainen, Tieteellisten seurain valtuuskunta

Ylitarkastaja Kenth Sjöblom, Kansallisarkisto

Johtaja Juhani Tikkanen, Kansallisarkisto

*Tiedetori Helsingin kirjamessuilla 22.–2.10.2015
veti ennätysmäärän yleisöä. Kuva: Jari Loisa.*

Henkilökunta 2015

Autio, Petra	ma. tiedesihteeri –31.1.2015
Hadjikov, Alexander	vahtimestari
Helin, Kristofer	ma. myynti- ja markkinointisihteeri ja julkaisuvarastonhoitaja –31.8.2015
Hetemäki, Ilari	tiedotuspäällikkö
Huldin, Mikko	it-asiantuntija
Jokinen, Sami	julkaisuvarastonhoitaja
Juntunen, Ari	myymälänhoitaja
Kaarela, Tiina	toimittaja
Kallio, Lasse	ma. it-asiantuntija –31.12.2015
Kettunen, Reetta	pääsihteeri, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta
Kohonen, Iina	ma. pääsihteeri, Tutkimuseettinen neuvottelukunta –30.4.2015
Koivisto, Kristiina	julkaisuvarastonhoitaja –31.5.2015
Kumlin, Satu	talouspäällikkö
Laatikainen, Jani	tietohallintopäällikkö
Lappi, Eija	myynti- ja markkinointisihteeri (vanhempainvapaa –15.5.2015), markkinointisuunnittelija 1.7.2015-
Lehtinen, Sari	suunnittelija (toimivapaa 2015)
Leskinen, Anita	toimistosihteeri
Lilja, Johanna	julkaisupäällikkö
Loisa, Jari	mediasuunnittelija
Lönngren, Lena	julkaisuassistentti
Mankki, Raija	toimistosihteeri – 30.6.2015
Merranmaa, Hannu	julkaisuvarastonhoitaja
Nygård, Antti-Jussi	ma. suunnittelija 1.9.2015-31.12.2016
Pakarinen, Hannele	informaatikko
Pere, Jan	virastomestari

Pölönen, Janne	suunnittelija, Julkaisufoorumi
Rantanen, Mikko	ma. avustaja, Julkaisufoorumi 5.10–27.11.2015
Rodriquez, Pablo	apulaisvahtimestari
Rodriquez Carillo, Antonio	asiakaspalvelupäällikkö
Rossi, Anneli	hallinnollinen avustaja
Rostedt, Katri	tiedesihteeri (vanhempainvapaa –31.1.2015)
Ruth, Anna-Sofia	suunnittelija, Julkaisufoorumi
Ryynänen-Karjalainen Lea	toiminnanjohtaja
Sato, Mariko	ma. tiedottaja, Tiedeakatemian neuvottelukunta –31.12.2015
Siitonen, Kirsi	tiedesihteeri
Spoof, Sanna Kaisa	pääsihteeri, Tutkimuseettinen neuvottelukunta (toimivapaa – 30.4.2015)
Strien, Georg	johtava kirjastonhoitaja
Tarkiainen, Terhi	suunnittelija, Tiedonjulkistamisen neuvottelukunta ja Tutkimuseettinen neuvottelukunta
Tervonen, Jouko	julkaisuvarastonhoitaja 23.9.2015-
Tikka, Päivi	pääsihteeri, Tiedeakatemian neuvottelukunta
Valtonen, Kari	myyntisihteeri 28.9.2015-
Vehkaluoto, Jenni	ma. myynti- ja markkinointisihteeri –9.1.2015
Vermilä, Mandi	ma. tiedottaja –31.1.2015, ma. myynti- ja markkinointisihteeri 1.2.–15.5.2015, ma. markkinointisuunnittelija 16.5.2015–31.1.2016
Wide, Elisabeth	ma. tiedottaja –15.1.2015

TIETEELLISTEN SEURAIN VALTUUSKUNTA

Vetenskapliga samfundens delegation

TIEDEKIRJA

Vetenskapsbokhandeln

TIETEEN PÄIVÄT®
VETENSKAPSDAGARNA

www.tieteenpaivat.fi

TIEDE TORI

